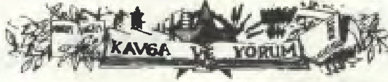
Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Tanklarla gelen
devrimle
gitmelidir!

Karkêren hemû
welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:10, Sayı:240
15 Ağustos 1983

Artık cuntanın işi zorlaştı

C. Koşan

Türkiye'nin tüm dikkate değer siyasal güçleri, bir konuda, yalnızca bir konuda, aynı düşünceyi paylaşıyorlar: Açık sınıf savaşımının baskı altında tutulabilmesi artık oldukça güçleşmiştir ve giderek de güçleşeceğe benziyor.

Cezaevlerinden yükselen devrimci başkaldırı, onun toplumda bulduğu yankı, halktan gördüğü destek bu kanıyı daha da perçinledi. Binlerce devrimci tutuklu faşizme kafa tuttu. Batı gazeteleri, açlık grevine yatanlar ve hastahaneye kaldırılanların arasında Yalçın Küçük'ün de olduğunu yazdılar. Bu arada süren davaların duruşmaları sırasında da hava gerginleşti. Abdullah Baştürk, "mahkemeye hakaretten" (!) cezalandırıldı. Reha İsvan, mahkemede, Nazım'ın komünist olduğunu boşuna kanıtladınız, biz zaten biliyorduk dedi.

Devrimci tutukluların eylemi, ilerici, demokrat, tutukluların tutumları, bunların halkın savaş azmini hem yansıtması, hem daha da bilemesi, burjuvaları da harekete geçirdi. Adeta, halkta son derece içten sevgi gören bu kafa tutmada geri kalmış olmama telaşıyla, Çanakkale'deki tutuklular da yurt dışına bir mektup kaçırdılar. 9 Ağustos tarihli *Times*'da yayınlanan mektup, Demirel, Baykal ve öteki 14 tutuklunun tümünün imzalarını taşıyor. Mektupta Türkiye'nin Pakistan olmadığı, 6 Kasım seçimlerinde cuntanın belirlediği adayların seçileceği, seçimlerin göz boyamaca olduğu söyleniyor. Bu rejim gidiyor, Batı desteğini geri çeksin, yoksa Türkiye sola gider diye uyarı yapılıyor.

Bu rejimin sallanmakta olduğu görüşü genel olarak burjuvazi içindeki çelişkileri kızıştırdı. Siyasal partiler ve gazeteler arası rekabetle çeşitli finans odaklarının kapışması içiçe yürüyor. MDP, SODEP'e destek veren Çavuşoğlu Kozanoğlu holdingi, "şirket kurtarma operasyonu" adı altında harcarken, *Güneş* gazetesi de el değiştiriyor.

Burjuva basın artık iyice bir keşmekeş oldu. Bir yandan, demokrasi havarisi kesilen (!) Ilıcak gibi yazarların oldukça "sert" eleştirileri belirmeye başladı ve bu nedenle de *Tercüman* süresiz olarak kapatıldı. Bir yandan, ekonomideki başarısızlıklar açıkça sergilenmeye, işçi ücretlerinin "sosyal adaletsizliği" (!) "protesto" (!) edilmeye başlandı. Öte yandan, bir bütün olarak burjuvazinin iğrenç sınıfsal yüzü hergün gazete sayfalarında kendi eliyle ortaya dökülmeye başladı.

Gazeteler kuduz, cinnet, cinayet, kaza manşet, haber ve resimleriyle doldu. Her yağmur yağdığında sel basan İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde yalnızca yağmur sularında değil, lağım sularında yüzen kayıkların bir de utanmadan resmini basıyorlar. Burjuvazi, kendi kârlarını arttırmak için yıllardır artık düpedüz halkın sağlığıyla oynuyor. Kuduz, verem, sıtma, tifo, kolera... salgınları yayıldı. Lağım sularında kayık yüzen bir ülkede başka türlüsü de beklenemezdi.

Burjuvazi halkı açlığa, sefalete götürdü. Fiziksel sağlığını bozdu. Bu yetmiyormuş gibi bir de kuduran insanların renkli resimlerini basarak, halkın ruh sağlığını bozmaya, halkı toplumsal sorunlarla sindirmeye çabalıyor. Bunu yaparak kendisinin moral olarak da çöküntü içinde olduğunu sergilemenin ötesine gidemiyor.

Bu moral çöküntüyle içiçe olarak iğrenç bir şövenizm furyası yükseldi. "Köpekler kudurdu" diye haber başlığı çıktığı zaman, kastedilen, kapitalizmin halka "armağan" ettiği kuduz salgını mıdır, yoksa Ermeni konusunda vb. faşizmin kuduran şövenizmi midir, belli olmuyor.

Türkiye'de kuduz salgını olsa olsa faşist yönetimden, finans kapitalden yayılıyordur. Halka bunca baskı, terör uyguladığı, açlık, sefalet, hastalık getirdiği halde, faşizm, hiçbir ekonomik toplumsal soruna köklü bir çözüm sağlayamamıştır. Bunun sıkışmışlığıyla, son zamanlarda, kudurmuşcasına başka ülkelere, kardeş halklara göz dikti.

İran, Irak, Suriye, Lübnan, Yunanistan, Kıbrıs hatta Andropof yoldaşın Ermeni asıllı olduğunu keşfetmeleriyle (!!) koca Sovyetler Birliği bile şöven saldırı konusu olarak işleniyor! Sovyetler Birliği'nin kılına bile dokunmaya kalkışamaz ama faşist cunta Ortadoğu'ya bir kulp bulup dalmaya oldukça niyetli görünüyor. Türkiye halklarına getirdiği sıkıntıları, kardeş halklara da götürmek istiyor.

Lozan anlaşması sırasındaki Musul, Kerkük tartışmaları piyasaya çıktı. Irak petrollerinde %5 hisseleri olduğu, boru hattının tehlikede kaldığı yazılıp çiziliyor. İran-Irak savaşıbir maç havasında izleniyor. Türkmen sınırları dolaşılırken, iki ülkeden de gelen gidenler oluyor. Hatta öyle görünüyor ki, Irak'la işbirliği içinde, "İran şuraya kadar geldi, boru hattına yaklaştı" gibisinden abartmalı haber türetiliyor. "Ortadoğu'da kilit ülkeyiz" diyen faşist cunta, kendisine bir anahtar, Ortadoğu'ya sarkmak için gerekçe arıyor.

Artık yeter! Bu yargı, bu duygu, giderek Türkiye halkları arasında yayılıyor, Anadolu'yu sarıyor. İşçi sınıfı, kaşlarını çattı, yumruklarını sıkıyor. Kürt halkı kurulu bir bomba gibidir. Bu nedenlerledir ki burjuva muhalefet "demokrasi havarisi" olup ortalığa döküldü. Korkuyorlar.

Şanlı barikat savaşlarının korkusunu yaşamış Profilo patronu Jack Kamhi, kârı uğruna halka her türlü felâketi yaşatan kapitalizmin önde gelen bir sözcüsü Halit Narin ve mesleği işçileri burjuvaziye satmaya çalışmak olan Şevket Yılmaz, tabanca ruhsatı istemişler! Neden acaba?

Nedeni bellidir. Görünüşte asayiş berkemaldir. Gerçekte ise toplum içten içe kaynıyor, artık yeter diye homurdanmaya başlıyor.

Kahrolsun faşizm!
Yaşasın devrim!

KAVGA VE YORUM

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound, Almanya'da 50DM ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İçindekiler

TKP illegal ve özgürdür

Yoldaşlar,
Ben örgütlü olarak yaptığım ilk pratik eylemden ve duygularımdan söz etmek istiyorum. İlk kez bildiri dağıtmaya çıktım!

Bildiriye çıkacaksınız (ben ve bir kız yoldaşım daha) dendiğinde sevinç çığlıkları attık. Birşeyler yapıyor olmamız çok önemliydi. Gerçi eğitim çalışmaları yapıyorduk ama eylemin verdiği örgütlülük duygusu daha başka oluyor. Bütünün bir parçasıydık ve eylem yapıyorduk. Bu anlatılamayacak derecede güzel bir duygu...

Bölgenin krokisi çıkarıldı. Giyimimiz ve üzerimizde olması ya da olmaması gerekenler konuşuldu. Dağıtımdan 3 gece önce bildiri dağıtım saatinde oradan geçip durumu gördük. (Işıklandırma, kalabalık) Artık beklemekten başka yapacak şey yoktu.

Bildiri gecesi çıkıp, zamanlama ya tam anlamıyla uyarak dağıtıma başladık. Fakat aksilik 3 gece önceki gibi sakin değildi. Tek tek evlere atacakken sokağa atmaya başladık. Karşılaştığımız insanların gözlerine kesinlikle bakmadık. Bu yüzden dağıtım süresinden 2 saat önce bitti.

Eve geldiğimizde baskısına zulümüne, polisine-askerine karşın faşist cuntayı alt etmenin mutluluğunu yaşadık. Geç saatlere kadar konuşup içimizde devrimi yaşadık. O anda tüm yoldaşlarımızla içeride-dışarıda, yaşayan ve ölenlerle birlikteydik.

Bu eylemle biz kadınların da pratikte yararlı olabileceklerini bir kez daha kanıtladık. Gördüğümüz kadarıyla başka örgütlerde kadınların katılımını bırakın, ...ile ilgili bir kıpırdama bile olmadı. Kadınlara pratikte aktif görevler verilmeli. Kadınların katılımı olmaksızın devrim başarıya ulaşamaz.

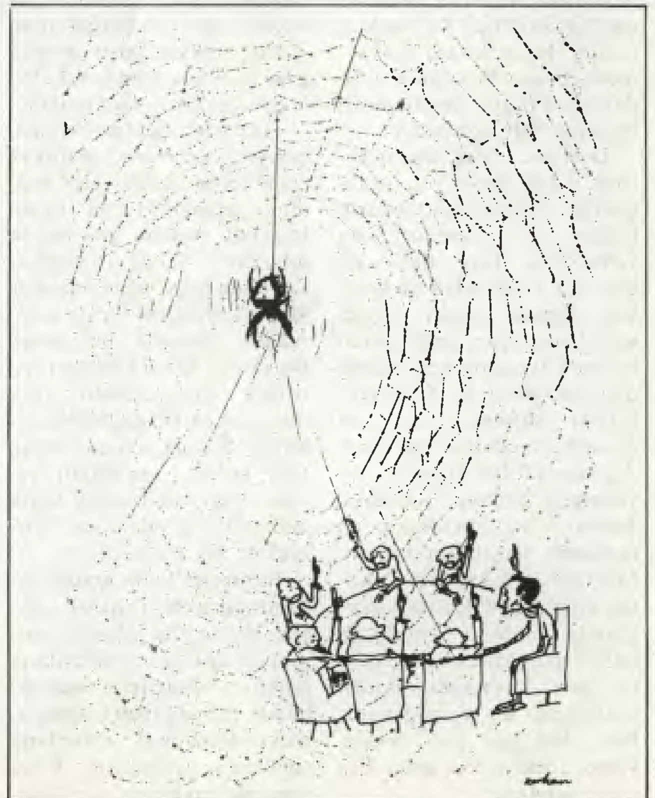
Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

Yaşasın TKP-*İşçinin Sesi!*

Elif, Kızıl Güneş İMG

....

İŞÇİ MİZAHI

HABERLER

Zindanlardan yükselen devrimci başkaldırı Türkiye'de ve Avrupa'da büyük etki yaptı

Türkiye'de zindanlardan yükselen şanlı başkaldırı dalgası sürüyor.

Geçtiğimiz yıllar içinde, Ankara, İstanbul, İzmir ve Diyarbakır cezaevlerinde çeşitli kereler önemli eylemler olmuştu. 8 Temmuz'da İstanbul askeri cezaevlerinde 2500'e yakın devrimci tutuklunun faşist baskılara karşı açlık grevi eylemi başladı. Bu eylem Ankara'ya ve İzmir'e de yayıldı. Şimdi eylemin son bulduğu ama Erzurum cezaevinde yeni bir eylemin başladığı bildirilmektedir. Zindanlar çalkalanıyor.

İstanbul'da başlayan eylem, ülkede ve yurt dışında büyük ve yaygın etki yaptı.

Faşist baskılar cezaevleri önünde de protesto edildi

Eylem, halkta yaygın sempati topladı, yer yer aktif destek uyandırdı. En başta, tutukluların aileleri faşizme karşı direnen evlatlarının ardında güçlü bir destek oldular. Cezaevi önlerinde toplaştılar. Aralarında örgütlenip, ilk aşamada 600 ailenin imzaladığı bir protesto dilekçesini Milli Güvenlik Kurulu sekreterliğine verdiler. Sekreterlik, ailelerin kararlı protestosuyla "yakından ilgileniyor" görünmek zorunda kaldı. Onları buna "ikna" etmek için, İstanbul'a "sorunlarla ilgilenin' diye "acele" bir mesaj gönderdi ve mesajın fotokopisini ailelere gösterdi.

Mesajın gerçek anlamını iyi bilen yetkililer, işkence ve baskıyı arttırarak "sorunlarla ilgilendiler". Bunun üzerine tutuklu aileleri de boş durmadılar. Cezaevleri önünde toplaşıp küçük protesto eylemleri gerçekleştirdiler. Bu süre içinde, kalabalıklar büyümeye başladı. Aileler, baskıları bazı gazetecilere şikayet ettiler. Bir gazetecinin sorusu üzerine bir baba, "onlar siyasi tutukludur, tabii ki insanlık onurlarını yitirmektense ölmeyi yeğlerler" dedi. Bir başka baba ise, "çocuğuma uygulanan baskılar yüzünden her gün üzüntüden ölmektense, bir kere ölmek daha iyidir" diyerek, Sultanahmet cezaevi önünde benzin döküp kendisini yakmak istedi. Kısacası, cezaevlerindeki başkaldırı, gerçekte tüm çevre semtleri içeren bir eylem dizisi yarattı.

Şu gerçek bir kez daha ortaya çıktı ki faşizm, binlerce devrimciyi tutuklamış ama teslim alamamıştır. Bundan da öte, devrimci başkaldırı zindanların parmaklıklarına meydan okumakta, duvarları aşıp halka yayılmaktadır.

Bu başkaldırı, halkımızın faşizme karşı savaş azmini zindanlarda yükseltmekte, Türkiye'yi faşizme zindan edecek devrimci savaşımın ülke çapında yükseliş tohumlarını taşımaktadır. Devrimci tutukluların karşılaştıkları azgın baskı ve işkenceyle karşılaştırıldığında, Çanakkale'de tatil geçiren burjuva siyaset adamlarının da telaşla "direnişi" yükseltmelerinin nedenleri arasında kuşkusuz devrimci tutukluların şanlı devrimci başkaldırılarının anlam ve etkisinden duyulan korku vardır.

Yurtdışındaki eylemler

Cezaevlerindeki şanlı direnişin yurt dışında da yaygın ve büyük etkisi oldu. Direniş hakkındaki haberler Avrupa'nın birçok önemli televizyon kanalında, radyosunda ve gazetesinde duyuruldu. Türkiyeli devrimciler de eylemle geniş bir dayanışma kampanyası örgütlediler.

Almanya, Fransa, İsviçre ve İngiltere'de cezaevlerindeki şanlı eylemle aktif dayanışma yürütüldü, yürütülüyor.

İngiltere'de İTİB'in başlattığı açlık grevi büyük ilgi uyandırıyor. Daha eylem başlamadan birçok örgütten ve yayın organından telefonlar, mesajlar geldi. İTKB, LİB, İTÖF de eylemi aktif olarak destekliyorlar. Ayrıca, Türkiye'de Demokratik Hakları Savunma Komitesi de devrimci tutukluların durumunu incelemek üzere Türkiye'ye, İşçi Partisi saylavlarından, demokratlardan oluşan bir delegasyon gönderecektir.

Almanya'da, Fransa'da ve İsviçre'de de Türkiye'deki direnişle dayanışma olarak açlık grevleri yapıldı.

Almanya'da Alman demokratların da katıldığı açlık grevi son buldu, ancak ortak eylem için oluşturulan komite çalışmalarını sürdürmektedir. Eylül ayında Türkiye'ye Almanya'dan da bir delegasyon gönderilecektir.

FİDEF, ilk başta dayanışma eylemine hiç yanaşmadığı halde, birden tutum değiştirerek *Serxwebun*, *Devrimci İşçi* ve *İşçinin Sesi*'nin de bulunduğu komiteye girmek istemiştir. Eyleme gücüyle orantılı olarak aktif katılması ve baştaki tutumunun eleştirilmesi koşuluyla girmesi kabul edilmişse de, anlaşma sağlanamamıştır. Bu arada, FİDEF başkanı açlık grevinin yapıldığı yere gittiğinde çeşitli hareketlerden, FİDEF'in tutumuna yönelik eleştirilerle karşılaşmıştır. *İşçinin Sesi* adına açlık grevindeki yoldaş da kendisine neden FİDEF kongresinden sonra tanıdıkları *İşçinin Sesi* militanlarını polise ihbar ettiklerini sormuştur. FİDEF başkanı önce bunu inkar etmiş, ama sonra "maddi zararı geri alabilmek için polise adları verdik" diye herkesin önünde itiraf etmiştir.

Fransa'da ve İsviçre'de açlık grevleri sürmektedir. Fransa'daki menşevik örgüt FTİB de ani bir tutum değişikliğiyle eyleme katılmak isteyerek açlı grevi komitesine başvurmuştur. Ancak eyleme katılmak yerine, eylemi bölmeye çalışmıştır.

Eylemler başarıyla yürümüştür, yürümektedir ve faşist cuntayı sergilemede büyük önem taşımaktadır.

İŞÇİNİN SESİ

R. Yurükoğlu

YETMEZ

Partimizin menşevik kanadında bir değişiklik var. Faşist cuntaya faşist dediler!

Önce gerekçelerini görelim:

"Son gelişmeler cunta yönetiminin dış politikasının ABD emperyalizminin dünya çapındaki saldırgan politikasıyla uyum içinde olduğunu, son yıllarda imzalanan gizli anlaşmalara göre yürütüldüğünü ortaya koymuştur.

"Cunta yönetimi komşu sosyalist ülkelere ve Ortadoğudaki ulusal kurtuluş hareketlerine karşı ABD emperyalizminin bir uydusu olmuştur. Ayrıca 12 Eylül'den bu yana erk organlarının yeniden yapılandırılması, militarisleştirilmesi yolunda atılan adımların yeni bir aşamaya ulaştığını, cunta yönetiminin burjuvazinin uluslararası tekellerle içiçe geçen hem işbirlikçi tekelci kesimlerinin ve büyük toprak sahiplerinin erkine dönüştüğünü gösteren olgular şimdi çok daha açık ortaya çıkmıştır. (!)

"Ordu üst yönetiminin içiçe geçtiği bu asalak kesimlerin çok sınırlı da olsa bir parlamenter rejime geçilmesine her araçla karşı koyacakları artık açıklık kazanmıştır. Tüm bunlar 12 Eylül devirmesiyle kurulan gerici askersel diktatörlüğün partimizin en baştan beri vurguladığı gericileşme sürecinde adım adım faşistleşerek sonuçta açık bir faşist nitelik kazandığını gösteriyor..." (*TKP'nin Sesi*, 4.8.1983)

Şurası çok açık görülüyor ki, cuntaya *hiçbir geçerli ideolojik gerekçeyle* faşist demiyorlar. Gerçekten, alıntıda söylenenlerin hiçbirinde dün olmayıp bugün ortaya çıkan birşey yoktur. Söylenenlerin hiçbiri de bir iktidarı faşist diye nitelemeye yetmez.

Öyleyse, cuntaya bugün bu "adet yerini bulsun" çeşidinden gerekçelerle faşist denmesi ideolojik bir konum değişmesini değil, taktik bir manevrayı anlatmaktadır.

Neden faşist dediler?

Şimdi bu manevranın nedenlerini (ya da nedenini) görmeye çalışalım. Neden bu insanlar üç yıldır faşist olduğu çok kolayca görülebilen bir iktidara faşist dememek için uğraştılar ve bundan kısa bir süre önce bir de "*Neden Cuntaya Faşist Demiyoruz*" diye broşür çıkarttılar da üç yıl sonra *hiç gerekçesiz* birdenbire faşist deyiverdiler?

Çeşitli nedenler sayılabilir. Önem sırası içinde olmadan kısaca ele alalım.

Devrimci hareket içinde faşist dememelerinde odaklaşan bir tartışma yürüdü. Faşist deyip dememek kendi içinde fazla bir önem taşımıyordu, iktidara karşı nasıl tutum alınacağını belirlediği için öne çıkmış bir tartışma noktasıydı. Ancak, devrimci hareketin büyük çoğunluğu, dünya kamuoyunun giderek artan bölümü faşist derken bunların faşist dememesi tartışmayı o noktada yoğunlaştırdı. Bu yoğunlaşma sonucunda son üç yılda menşevikler devrimci hareket içinde hiçbir dönemde yaşamadıkları denli soyutlandılar, maskara oldular. Bu nedenle bir kez faşist mi, değil mi tartışmasının kendilerine getirdiği şanssız durumdan kurtulmak istiyorlardı.

H. Erdal yoldaştan sonra İ. Bilen'i de kenara itip parti yönetimini tam anlamıyla eline geçiren bu ekip doğal olarak partiyi "yeniden kurmak" için kolları sıvamak durumundadır. Parti derin yaralar aldı. Bunların da bir partiye gereksinimi var! Yalnız, parti kurmak, partiyi geliştirmek militanlardaki moralle bağlıdır. Militanlarda büyük bir moralsizlik var. Özellikle devrimci hareketteki değişik ögelerle kaçınılmaz bir ilişki içinde olan tabanda büyük bir moralsizlik var. Tabandaki bu moralsizliği, inançsızlığı, sıkıntıyı ortadan kaldırmak istediler. Partiyi kendi istedikleri gibi yeniden kurmak için böyle bir dönüşe gerek vardı.

Son birbuçuk yıldır dünya komünist hareketinde durum hiç de onların istediği gibi gelişmedi. Dünya komünist hareketi içinde bizim bir yönden, TİP'le TSİP'in bir başka yönden ama bu konuda aynı sonucu veren etkileri var. Bu üç hareketin etkisiyle çeşitli komünist partileri cuntaya giderek açıktan faşist demeye başladılar. Bu da sıkıntı yaratıyordu.

Faşist demelerinin hem nedeni hem de bir yan ürün olarak düşündükleri şey herhalde şudur. Partiyi "yeniden" kurmaya kalkarken parti içinde eritemedikleri guruplarla bir uzlaşma zemini yaratmak zorundaydılar. Örneğin Devrimci Kanat denilen ekip ve bunlar dışında çok sayıda kendi içinde örgütlenmemiş, görev almayan ama partiden de ayrılmayan, bu cuntayı faşist olarak değerlendiren bir kalabalık var. Bunlarla bir uzlaşma ortamı yaratmak gerekiyordu.

Bir neden de şudur: Son üçbeş aydır özellikle Almanya'da yürüyen birlik toplantıları, eylem vb.toplantılarında FİDEF eliyle menşeviklerin getirdiği temel bir strateji var, *İşçinin Sesi*'ni soyutlamak. Bütün çabaları bu amaç üstüne gelişiyor. *İşçinin Sesi*'ni soyutlayabilmek için ortada duran engellerin biri ise bu konudur. Bu yeni hareketle *İşçinin Sesi*'ni soyutlayan yeni bir cepheleşme yaratma şansını elde edeceklerini düşünmektedirler.

Bütün bunlar nedenlerdir. Ancak hiçbiri yeterli neden değildir. Bir bölüğü yan üründür, faşist dedikten sonra elde edilecek, cebe atılacak küçük yararlardır. Bir bölüğü doğrudan hedeflenmiş amaçlardır. Fakat bunların hiçbirisi, tek başına ya da birlikte, cuntaya faşist dedirtmeye yetecek neden değildir. Bir tek ana nedeni vardır. SBKP artık bu cuntaya faşist denmesini istemiştir.

Sovyetler Birliği'nin nasıl bir yorumdan kalkarak cuntaya faşist denmesini istediğini bilemeyiz. İki almaşık ya tek tek ya birlikte olabilir: Ya Sovyetler Birliği bu cuntayla artık belli bir düzeyde donmuş ilişkiler bile yürütemeyeceğini ve kısa bir süre içinde açık bir tartışmaya ya da çatışmaya gidileceğini düşünüyor. Ya da, Demirel'in de tutumundan kalkarak cuntanın uzun ömürlü olmadığını düşünüyor. Ne olduysa, ayıya dayı demek zorunluluğu anlaşılıyor ki kalktı. Bunlar dışında başka hiçbir neden bir sınır komşusuna faşist dedirtemezdi. Tarihin tüm deneyleri bunu gösteriyor.

Sovyetler Birliği'nin bu dönüşü ne düşünceyle yaptığı üstüne değil de bu cuntanın geleceği üstüne bizim öngörümüz ise suyunun ısındığıdır. Üzerindeki basınç hızla yükseliyor. Burjuva muhalefetin halk kahramanlığına soyunması da bunun göstergesidir.

Evet, devrimci harekete büyük zararlar verme pahasına TKP'nin menşevik kanadının üç yıl faşiste faşist demedikten sonra bugün "deyivermesinin" anlamı budur.

Kısa erimli etkileri ne olabilir?

Bu son derece pişkince gerçekleştirilen dönüşü, çocuk aldatırcasına sıralanmış "gerekçe"lerin kofluğuna bakarak hafife almamalıyız.

Bir kere sol gözüken, zaman zaman menşevikleri eleştirerek rahatça oportünizmle de savaştığını düşünen bir takım guruplar var. Bunlar ortalığa saçılacaklar. Ağızlarında da şöyle bir cümle takılmış olacak: "Bu hem kendileri için, hem devrimci hareket için çok olumlu bir gelişmedir". Bu dönüş, sol gözüken oportünistleri birdenbire çoşturacaktır.

İkincisi bizimle menşevik yönetim arasında kalmış iyi niyetli pek çok yoldaşın ideolojik kavganın özünü anlamasını zorlaştıracaktır. İdeolojik düzeyi yeterince yüksek olmayan pek çok yoldaş şimdi, "onlar da faşist diyor siz de faşist diyorsunuz, bu ayırım nedir artık?" diyecek.

Bununla bağlı olarak parti içinde bir başka sonuç da şu olacaktır: Partizan kliğine muhalefet eden kesimlerin bir taktik hatası var, kavgayı faşist midir değil midir noktasında odaklaştırdılar. İdeolojik ayrım, Türkiye'deki devrimin stratejisi üzerine ayrım daraldı daraldı "faşist midir değil midir" konusuna geldi. Böyle olunca faşist demekle bu muhalefetleri büyük ölçüde nötralize ediyorlar. Bunun sonuçları hemen çıkıyor. Fransa'daki devrimci kanat üyesi insanlar açıkça şunu söylediler: "Merkezle hiçbir ayrılığımız kalmamıştır artık". Bu etki yayılacaktır.

Bunun parti içinde bir başka yönden daha etkisi olacaktır. İyi niyetli pek çok yoldaş yeniden şöyle bir hayale kapılacaktır. "Görüyor musunuz biz parti içinde kalıp savaşarak faşist demeyenlere faşist dedirttik. Demek ki savaşımın yolu açıktır. Demek ki biz parti içinde kalarak bu hatalı ideolojik çizgiyi değiştirebiliriz". Bu anlayışa da doğal olarak büyük bir canlanma gelecektir.

Bunun tahmin edilebilir bir etkisi de *İşçinin Sesi*'ne menşevik kanattan süren kayışı belli bir süre için durdurması olacaktır. Ve onların arasında belirli bir toparlanma yaratacaktır. Çünkü artık ele güne bakabilir bir halleri var! "Hep beraber bu cuntaya faşist diyoruz"! Menşevik kanadın yelkenleri rüzgar alacak.

Partinin Erdal yoldaşın olayıyla yaşadığı son bunalım sonuna gelmiştir. Tabii ki toplumsal bir bunalım, partinin vicdanını derinden yaralayan bir bunalım olduğu için etkileri şurada burada sürecektir. Tekil insanlar düzeyinde sürecektir, tekil örgütler düzeyinde sürecektir. Ama parti çapında bu bunalım kapanmıştır. Biz 1979'da açık kavgaya başladığımızdan bu yana birkaç kez bunların bunalımına tanık olduk, onun için rutini aşağı yukarı biliyoruz. Bu bunalım bitti, şimdi bizim örgütlerimiz kendi örgütlenmelerine büyük bir hızla dalacaklardır.

Onların başından bunalım eksilmeyecektir. Eksilmesine olanak yoktur çünkü çizdikleri yol yanlıştır. Türkiye öyle olaylara gebe bir ülke ki, çizdikleri yol yanlışlığını kısa sürede gösterecek ve yeni bir bunalım kaçınılmaz olacaktır. Gidilen yolun yanlışlığı ortaya çıktığı zaman yeni bunalımı patlatacak saatli bombalar orada fazlasıyla vardır. Ama bu son bunalımı kapattılar. Bizim de buna göre çalışmamız gerekir.

Faşist demelerinin bir etkisi de, "bu olumlu bir gelişmedir" diyen bütün sol gözüken oportünistleri toparlayarak yeni bir odaklaşma yaratmak olabilir. Ne olursa olsun çok daha sağda yeni bir odaklaşma ortaya çıkabilir.

Bu olumlu bir adım mıdır?

Şimdi şu soruya açık bir yanıt gerekiyor. Menşeviklerin bu "eureka" yollu dönüşü kendileri için olumlu bir adım mıdır? Devrimci hareket açısından olumlu bir adım mıdır?

"Takım tutma", "rekabet duygusu" vb. her çeşit kaygunun çok uzağından söyleyelim bu dönüş kesinlikle olumlu bir adım değildir. Bu gelişmeye olumlu demek, nesnel olarak zaten sağa kaymakta olan devrimci hareketin bütününü daha fazla sağa itmek demektir. Bu olumlu bir adım değildir.

Birincisi, hiçbir bilimsel gerekçeye dayanmadan üç yıl en hayasızca bu iktidara faşist değildir dedikten sonra en olmadık sudan bir küçük paragrafla, "MK üyelerine de sorduk" diyerek yine hiçbir bilimsel gerekçeye dayanmadan faşist diyorlar. Bu en başta bilimsel bir namussuzluktur. Bu bizim çeşitli olayların zorlamasıyla sıksık söylediğimiz, ideolojinin siyasete kurban edilmesinin en iğrenç örneğidir.

İkincisi, evet, ideolojiyi siyasete,ama hem de Demirel'in siyasetine kurban etmenin yolunu açmaktadır. Ne diyorlardı bunlar? "Biz faşist demiyoruz. Faşist deseydik Demirel'i de cepheye çağırırdık." Şimdi onu yapıyorlar!! Faşist diyorlar ve Demirel'i cepheye çağırıyorlar. Faşizme karşı burjuva demokrasisini bile savunmuyorlar (Ki biz buna da karşıyız. Komünistin görevi faşizme karşı burjuva demokrasisini değil devrimi hedeflemektir. Reformların devrim kavgasının yan ürünü olması gibi,devrim kavgasının sonunda burjuva demokrasisi de kurulabilir. Ondan da halk, faşizme kıyasla yararlı çıkar. Ama hiçbir zaman budanmış hedeflerle komünistler yola çıkmazlar.).Böyle yaparak faşizme karşı burjuva demokrasisini değil, faşizme karşı *gerici Demirel demokrasisini* savunmuş oluyorlar, onu istemiş oluyorlar. Demirel'in burjuva demokrasisinin ne olduğunu biz biliriz. Demirel'in demokrasisi, Avrupa'daki burjuva demokrasisi değildir. Halkın isteği 11 Eylül'e dönmek değildir. Bu açıdan da hiçbir biçimde olumlu adım değildir.

Üçüncüsü, bu namussuz dönüş devrimci harekette zaten sürmekte olan sağa kaymayı daha da hızlandıracaktır.

Dördüncüsü, üç yıl önce 12 Eylül yapıldığı zaman bu adamlar cuntaya faşist deselerdi belki olumlu bir adım olurdu. Üç yıl içinde dünya alem cuntanın faşistliğini gördükten, devrimci hareket silme bir biçimde bunların faşistliğini tanıdıktan sonra, artık *nasıl yıkacağız* konusunda adam gibi tutum göstermek gerektiği bir zamanda faşist demek yetmez. *Bugün yetmez!*

Bugünün sorusu şudur: Bu faşist iktidar nasıl devrilecek? Nasıl savaşılacak? Yerine ne konması hedeflenecek? Bu konularda *devrimci* konumlara geçerlerse ilerleme budur, olumlu adım budur. Yoksa faşist mi değil mi, yaşam öyle eskitti ki bu soruyu.

Üç yıl önce cunta geldiği zaman faşist midir değil midir tartışması reformcu-devrimci ayrımında önemli bir noktayı simgeledi. Ama hiçbir zaman bu tartışma kendi içinde bir anlam taşımadı. Ne için tartışılıyordu? Ana soruya yolu açıyordu. Bu tartışma ne yapılacak konusundaki farklılaşmada *ilk çizgiyi* çektiği için

(Devamı 6. sayfada)

yürütülüyordu. *Ne yapacağız?* Ne yapılacak? sorulması gereken soru budur. *Faşist dedin ama ne yapacağız?* Nasıl bir savaşım ve nasıl bir iktidar istiyoruz? Devrim mi, burjuva demokrasisi mi istiyoruz? Tartışma bu noktadadır. Bu noktada da doğrusu menşevikler çok açık konuşuyorlar. Demirel'in gerici burjuva demokrasisini istiyorlar. en namussuz yanıttır: Demirel'le işbirliği.

Demek ki hiçbir biçimde olumlu bir adım değildir. Tersine, devrimci hareketin kafasını karıştırmak amacına hizmet etmektedir.

Devrimci hareketin sağa kaymasını, burjuva kuyrukçuluğunun sel gibi boşanıp yiğit işçi sınıfımızı boğmasını engellemek için bu oluşuma karşı şiddetle savaşılmalıdır. Ki bu savaş yalnızca partimizin menşeviklerine karşı değil, daha geniş bir çevreye karşı verilecektir. Çünkü oportünizmle, küçük burjuva solculuğu aynı çamurdan yoğrulmadır. Siyasal yaşamın her kritik anında bunların ikisi birden "esneklik" adına, "en geniş"lik adına kendilerine ve proletaryaya inançsızlıktan liberal burjuvazinin önünde eğilirler: "Senin neyin var, Demirel'in gücü var"!

Burjuva kuyrukçuluğuna karşı var gücümüzle savaşacağız. Bunu, devrimi görebilmek, yaşayabilmek, *yapabilmek* için yapacağız. Türkiye, toplumsal sıçrama açısından tarihin en olanaklı dönemini yaşıyor. Bir saydığımız kişinin bir zamanlar yazdığı gibi, "fırsatlar tükenmez", ama fırsatların arası yüzyılları bulabilir. Bizler, bu savaş kuşağı, bu proletarya ise devrimi *bizler* yapmak istiyoruz. Çekilen acılar bu amaç içindir.

Burjuva kuyrukçuluğuna karşı savaş!

Halk düşmanlarını birliğe çağıran genişliklerle savaş!

Tanklarla gelen devrimle gitmelidir!

"NEDEN FAŞİST DİYORLAR"

Emine Engin

"Resmi" yönetim cuntayı faşist ilan etti!

Faşistleşme süreci incelemeleri ne diyalektik bir ustalık oldu! Bir süredir nicel birikim sürecinde olan olgular, Nisan'dan Temmuz'a şıp dedi damladı ve nitel bir değişim getirdi. Bu değişimi anında yakalayan "resmi"ler, MK üyelerinin hepsini bile içermediği halde 1977 Konferansı'ndan bu yana her nasılsa en temsili olan, genişletilmiş bir PB toplantısı yaparak, "yeni" durumun "yeni" analizini patlattılar.

Neden Faşist Diyemiyorlar'da şöyle demiştik:

> "Cuntanın faşist olup olmaması, açıktır ki, menşevik resmilerin cuntaya faşist deyip dememesini belirleyecek 'son' etkendir. *'Çeşitli nedenlerle'* cuntaya faşist denmemesine karar vermişler." (s.67)

Aynı derecede açıktır ki, yine "çeşitli nedenlerle" şimdi de cuntaya faşist demeye karar verdiler.

"Resmi" yönetim, cuntaya faşist dememe kararını da, deme kararını da herhangi bir analizle, ciddi bir ideolojik kayguyla almadı. Bunu biliyoruz. Ama ideolojik kayguyla karar almamanın, ideolojiyi siyasete kurban etmenin kendisi belli bir ideolojik konumun göstergesidir. Bu açıdan, "resmi"lerin her adımında aynı zamanda oportünist ideolojik konumları da yansımaktadır.

Bundan bir süre önce "resmi" yönetim, Kerim Seyran imzalı bir broşürle cuntaya neden faşist demediğini "açıklamıştı". Şimdi faşist diyor. Görünüşte ortada bir çelişki var. Ama özde, o broşürdeki anlayış aynıdır, değişmemiştir. Aynı o revizyonist, sosyal emperyalist anlayış bugün de faşist demelerinin altında yatıyor.

Haydar Kutlu'nun çok temsili toplantıda okuduğu raporda cuntanın faşistleşmesi dış ve iç iki ana etkene bağlanıyor. Biri, cuntanın ABD'ye tümden teslim olması, ötekisi de içerde burjuva muhalefetle cuntanın çelişkilerinin keskinleşmesidir.

İç etkenlerle başlayalım.

İç etkenler

Seyran'ın broşüründe, faşizmin *sınıfsal* özü finans kapitalin kötü kanadıdır deniyordu. Buna karşı, *Neden Faşist Diyemiyorlar*'da şöyle yazmıştık:

> "Menşevikler, faşizmin 'sınıfsal' özünü finans kapitalin belli bir kanadına indirgeyince ve burjuvaziyi işin içinden sıyırınca, yalnızca finans kapitalin belli bir kanadına dayanan, hiçbir burjuva kesimden dayanak almayan havada bulut bir 'faşizm' bekliyorlar. Böyle bir devlet yaşamda olamaz! Faşizm, ancak yıkılırken, geçici olarak menşeviklerin bekledikleri görünümü taşıyabilir. O zaman da, faşizm giderken, menşevikler geliyor diye bağırmaya başlarlar!" (s.42)

Gerçekten de bu oldu! Tam faşizm sulanma, erime, çökme vb. belirtileri göstermeye başladı, başarılı olamadı ve bu temelde burjuva muhalefette de "kahramanca" (!) bir yükseliş oldu, "resmi" yönetim faşizm geldi dedi.

Onlar faşizmi kapitalizmin doğasına yakıştırmadıkları için, burjuvazinin genel desteğini alan ya da çok pısırık bir burjuva muhalefetle karşılaşan bir yönetime faşist diyemezlerdi. Ne zaman ki yönetim tüm burjuvaziye atfedilemeyecek bir görünüm almaya başladı, o zaman faşist dediler.

Bu, menşevik "resmi" yönetimin dedikleri altında yatan mantığın kızıl şerididir. Ancak kızıl şerit kendini net duru bir biçimde değil birçok mantıksızlık, tutarsızlık vb. ile açığa vuruyor.

Kutlu'nun raporunda, cuntaya faşist demeyi getiren (!) iç politikadaki dikkate değer değişiklikler" anlatılırken şöyle denmiş:

> "6 Kasım'da yapılacağı söylenen seçimlerin eşiğinde cuntayla geleneksel burjuva partileri arasında çatışma keskinleşti. ...Cuntanın yalnızca sol güçlere değil, geleneksel burjuva politik güçlere de hak tanımaktan yana olmadığı ortaya çıkmıştır." (*TKP'nin Sesi*, 4 Ağustos 1983)

Bir kez, cuntanın "geleneksel burjuva politik güçlere hak tanımayacağı" daha 1980'de geleneksel burjuva politik partileri kapattığında da ortaya çıkmıştı. O zaman bu "ortaya çıkış" faşist demelerini gerektirmedi de şimdi gerektiriyor!

İkincisi, bu sözlerde, "burjuva politik güçlere hak tanıma" konusuna belli bir umut başlandığı da yansıyor. Aynı umut şu sözlerde daha açıktır:

> "Cunta, başta ilan ettiği amacı, burjuva anlamda bir politik istikrar sağlayıp, yönetimi sivil gerici güçlere teslim edip, arka plana çekilme amacını *gerçekleştiremedi.*" *(abç)*

Gerçekleştirmek istemiş ama ne yazık ki (!) gerçekleştirememiş. Demek ki, "resmi" yönetim, cuntayı ilerletmeye, onun "burjuva anlamda sağlayacağı politik istikrar"ı biraz genişleterek içine duhul edebilmeye, bu istikrarı giderek özlediği cici burjuva demokrasisine doğru götürebilmeye gerçekten umut bağlamıştı. MHP davasını halka maletme çabaları, ABD'nin dayatmalarına karşı duran, kanada destek olma çabaları, AP'yi cuntadan daha sağa, koymaları hiç boşuna değilmiş. Bütün bunlar gerçekten, bugün hüsrana uğrayan umutları için çırpınışlarmış!

Mantıksızlıklar, tutarsızlıklar sıralamakla bitmez. Seyran, broşüründe şöyle diyordu:

> "Cunta mı, yoksa MHP mi en gerici güçleri temsil ediyor? Bu soruya bizim cevabımız açıktır. Biz, MHP diyoruz. Aksini savunmak mümkün mü?"

Ya MHP iktidara geldi, ya da aksini savunmak mümkünmüş!

Yine Seyran broşürde şöyle diyordu:

"...12 Eylül darbesi... 'emir ve komuta zinciri bozulmadan' yapıldı. Bu nedenle ordunun 12 Eylül darbesinden yıllarca önce 'sessizce' faşistlerin 'eline geçmiş' ve ordu içindeki ve dışındaki anti faşist güçlerin buna seyirci kalmış olmaları gerekir."

Şimdi sormak gerek, sakın Temmuz 1983'ten yıllarca önce ordu 'sessizce' faşistlerin eline geçmiş olmasın! Belki de hikmet bir zamanlar anti-faşist gösterdikleri Evren'e karşı faşist diye niteledikleri Ersin'in Genel Kurmay Başkanı olmasındadır!

Daha binbir türlü mantıksızlık, tutarsızlık sayılabilir. Şimdi gelelim dış etkenlere.

Dış etkenler

Neden Faşist Diyemiyorlar'da şöyle demiştik:

"Çok açıktır ki burada Seyran, Türkiye'de finans kapital, yani yerli 'en gerici ögeler' yoktur ve faşizm olsa ancak emperyalizmin en gerici ögelerinin çıkarlarını temsil edecektir diyor. Dolayısıyla burada sorun, Türkiye'deki rejimin, emperyalizmin en gerici ögelerini temsil edip etmediğine bağlanmaktadır. Emperyalizmin en gerici ögesi ABD olduğuna göre, Türkiye-ABD ilişkilerine bağlanmaktadır. Bundan sonra artık içerdeki en gerici ögeler derken kastedilen, ABD'ye tümden baş eğen çevreler olmaktadır." (s.46-47)

Gerçekten de buna bağlanmaktadır. Haydar Kutlu, raporunda şunları söylüyor:

"ABD emperyalizmine olan bağımlılığın artması bu sürecin (faşistleşme sürecinin — İ.S.) belirleyici özelliğidir. ...ABD emperyalizmine egemen olan saldırgan, gerici, anti-komünist politika Türkiye'de de egemen olmuştur..."

Faşizmi Türkiye'ye ABD ihraç etmiştir. Yakında ABD'ye de faşist diyecekler mi, bilinmez. Bilinen odur ki, Türkiye gibi ülkelerde finans kapitalin "kötü" kanadı, yerli tabanı yoktur. Bugün de tekelci burjuvazinin bir kesimi ABD'den birşeyler "umduğu" için boyun eğiyor:

"..İç pazarı daralan tekeller militarizmi destekleyerek içerde orduya mal satışını arttırma, dışarda vurgun ve yağma elde etmeyi amaçlıyorlar. Amerikan emperyalizminin kendilerine böylesi olanaklar sağlayacağını *umuyorlar*" (abç)

Halbuki aldanıyorlar! Yanlış umutlar besliyorlar! Kendileri "kötü" kanat olmadıkları halde kötüye boyun eğiyorlar. Gerçekte bu, hiç de Türkiye'nin emperyalistleşmesine yaramaz. Türkiye'nin geliştirdiği, geliştireceği ilişkilerden ABD emperyalizminin *kendi çıkarları doğrultusunda* yararlanmasını getirir:

"...Son zamanlarda, Türkiye'yle bölge (Arap ülkeleri, Ortadoğu — *İ.S.*) ülkeleri arasındaki ilişkiler, ülkemizin dış ekonomik ilişkilerinde ağırlıklı bir rol oynamaya başlamıştır. Bu ilişkiler doğası gereği, gerçekçi, barıştan yana ve başına buyruk bir dış politikayı gerektiriyor.

"*...ABD emperyalizminin, şimdi Ortadoğu ülkeleriyle gelişen ilişkilerden kendi çıkarları doğrultusunda yararlanmak istemesi, onun doğası gereğidir.*" (B. Güner, "Nesnel Zorunluluk", *Atılım*, Nisan 1982, s.3)

ğımsızlık ve güvenliğimizle bağdaşmayan isteklerine Türkiye çoktan boyun eğmiştir."

Bundan sonra Hayda Kutlu daha çeşitli uyarılar, öneriler yapıyor, öğütler veriyor. Ama ABD'den birşeyler "umanlar" bu uyarıları da dikkate almıyorlar. Ve "ulusal emperyalistleşme" planları suya düşüyor. Temmuz 1983'te faşizmin gelmesinin (!) bir nedeni de budur.

Neden Faşist Diyemiyorlar'da şöyle demiştik:

"...Arjantin'deki cuntaya nasıl faşist diyebiliriz. Hem iç kaynağı yok, hem de değil emperyalizmin en gerici çevrelerinin çıkarlarını temsil etmek, onların ellerinden sömürgelerini almak istiyor. Dolayısıyla, hem içte, hem dışta en gerici çevreleri temsil etmiyor ve faşist olamaz. Yani bu gibi ülkelerde faşizm, Seyran'a göre, emperyalistleşmeyle değil, emperyalistleşememeyle bağlıdır. Burjuvazinin rakiplerinin dediği olursa faşizm gelir!" (s.75)

Seyran broşüründe şöyle diyordu:
"Cunta mı, yoksa MHP mi en gerici güçleri temsil ediyor? Bu soruya bizim cevabımız açıktır. Biz MHP diyoruz. Aksini savunmak mümkün müdür?"
Ya MHP iktidara geldi, ya da aksini savunmak mümkünmüş!

Nisan 1982 *Atılım*'ında ABD'den birşeyler umanları böyle uyarmışlardı. Ama onlar uyarıyı dinlemediler, kötüye boyun eğdiler.

Aynı doğrultuda bir uyarıyı, Haydar Kutlu'nun 1 Mayıs 1983 konuşmasında da görüyoruz. Generallerin Washington'la akıllı bir pazarlık yürütmediklerini söylüyor:

"... Generallerin Vaşington'la yaptıkları göstermelik ve gülünç pazarlık, şu temele dayanıyor: Türkiye, Amerikan nükleer silahlarını konumlandırma olanağı da içinde, 'Çevik Kuvvetler' için Türkiye topraklarında ABD'ne yeni üs kolaylıkları sağlayacak, dahası,gerektiğinde Türk Silahlı Kuvvetlerini Basra Körfezi bölgesinde kullanmasına izin verecek; buna karşılık, ABD de, Türkiye'yi, Yunanistan'a karşı askeri üstünlük sağlayacak ölçüde silahlandıracak... Gerçi, ABD, henüz Yunanistan'a karşı askeri üstünlük sağlayacak ölçüde Türkiye'ye kredi vermemiştir. Ama, Vaşington'un ulusal ba-

Gerçekten de sosyal emperyalistleşmiş menşevik kafaya göre faşizm emperyalistleşememeyle bağlıdır. Bu da dış etmenler açısından mantığın kızıl şerididir. Doğal olarak bu kızıl şerit de türlü mantıksızlıklar, tutarsızlıklar arasından süzülüyor.

Buna örnek olarak bir soru soralım: Bu cunta ABD'nin dümen suyuna kaç kez girdi? Daha doğrusu, kaç kez çıktı ve girdi? Bilindiği gibi *Atılım* daha ilk başta darbeyi doğrudan ABD'nin yaptığını söylemişti. Sonra ABD baskı yapıyor, cunta içinde en azından bir kanat direniyor oldu. Giderek baskılar arttı ve geçen yıl Haziran 1982'de N. Gürel *Atılım*'da "değişen tek şey, cuntanın iyice ABD yörüngesine girmesidir" dedi. Şimdi cunta yörüngeyi bırakıp, doğrudan ABD'nin içine mi girdi?

Sonra, siz güvercin misali barış savaşçıları, Türkiye'nin bölgede yıllardır yarattığı savaş tehlikesini yeni mi görüyorsunuz:

"Ülke savaş tehlikesiyle yüz yüze getirilmektedir. Böylece cuntanın politikasında *yeni* (abç) ve son derecede tehlikeli bir eğilim ortaya çıktı." (MK bildirisi, *Atılım*, Haziran 1983)

"Resmi"yönetimin gerçekte cuntaya faşist demesinin coğrafyasal olarak iç ve dış etmenleri kendi içinde önemli değildir. Asıl önemli olan bu deyişin sınıfsal etmenleridir. Sınıfsal etmenler açısından ise sosyal emperyalist menşevizmin kendisi artık bir dış etmendir.

Sınıfsal etmenler

"Resmi"ler faşist derler, demezler ama her durumda burjuvaziye hizmetten şaşmazlar. Bu son "değişme" de gerçekte süregelen hizmetin bir parçasıdır.

Neden Faşist Diyemiyorlar'da şöyle demiştik:

"Menşeviklerin faşizm anlayışını yakından görmek, iyi ki Türkiye'deki diktatörlüğe 'faşist' demiyorlar diye neredeyse insanı sevindiriyor. 'Gerici' diktatörlüğe faşist demedikleri halde bu denli geniş kapsamlı bir kuyrukçuluk yapıyorlar. Onlar açısından faşizmin 'sınıfasal özü' finans kapitalin yalnızca bir kanadı olduğuna göre, bir de faşist deseler, daha akıl almaz kuyrukçuluk örnekleri yaşatacaklar.

"İnsan tam kendi kendine hoş bir espiri olarak böyle düşünürken, bir de baktık ki, İ. Bilen, *Demokrat Türkiye*'de bunu gerçekten dile getirmiş. Cuntaya faşist deseydik, AP'yi de cepheye çağırırdık diyor:

" 'Bizim çözümlememiz bugünkü rejime karşı kurulacak cephenin olası bileşimini de gösteriyor. Örneğin faşist bir rejimde bizimle geçici, taktik bir işbirliğine yanaşması olası olan kimi büyük burjuva, dahası kimi tekelci çevrelerin bugünkü durumda cephede yeri yoktur. Çünkü bunlar tümüyle gerici dikta rejiminin dayanaklarını oluşturuyorlar. Politik alanda da bunların temsilcisi olan AP'nin... bugün ortak bir cephede yer alması söz konusu değildir.'

"Bu durumda, menşeviklere kızmayı bırakıp teşekkür etmek gerekiyor. Faşist demedikleri için cephe 'kimi büyük burjuva, dahası kimi tekelci çevrelerden' kurtulmuş, üstelik menşevikler,

Devamı 8. sayfada

(Baştarafı 7. sayfada)
cuntaya faşist diyenlerden daha solda kalmış oluyor!"

İ. Bilen şimdi partizan kliğini sağa kaymakla suçluyor mu bilmiyoruz. Ayrıca, partizan kliği, İ. Bilen'in çok net koyduğu bu mantıkla, AP'ye henüz çağrı mektubu gönderdi mi bunu da bilmiyoruz. Bildiğimiz şudur ki, cuntaya faşist deyip dememe konusunun özü, burjuvaziye daha iyi kuyrukçuluk nasıl yapılır sorusunun yanıtıyla bağlıdır. İşçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna takma, devrimi boğma işleviyle bağlıdır. Burjuvazinin iç çelişkileri bugünkü kadar keskin değilken, bir sınıf olarak faşist cuntaya dayanak olurken, onu temize çıkarmanın yolu cuntaya faşist dememekten geçiyordu. Şimdi ise faşist diyerek, burjuvaziyi anti-faşist kahraman ilan edecekler!

Bunu yapabilmek için "resmi"lerin ulusal demokrasi dedikleri sınıf barışı programları hazırdır. Kapitalist olmayan gelişme yoluna dayanan ulusal demokrasinin herhalde Ortadoğu halklarını daha iyi etkileyecek bir kuzu postu olduğunu düşünüyorlar! Bu arada "devrim tehlikesini" önlemek için de, sürekli komünistlere saldırıyorlar. Hatta, "soldan" da konuşuyorlar. Bize menşevik diyorlar. Aynı zamanda da bizi doğrudan devrim çağrısı yapmakla suçluyorlar! Bakın hele siz bolşeviklere!

Faşizm, kapitalizmin hiçbir ekonomik toplumsal sorununa köklü çözüm getirememiştir. Derin ekonomik toplumsal sorunlar, bugüne dek baskı altında tutulan siyasal arenayı da zorluyor. Yalnızca yeni bir devrimci durumun *temeli* değil aynı zamanda *olasılığı* vardır. Türkiye'nin kendisi devrim çağrısı yapıyor.

Türkiye Komünist Partisi bu kez görevinin başındadır! Siz ki bu görevin dışındasınız, Türkiye Komünist Partisi'nin içinde de olamayacaksınız!

Yaşasın dev gücüyle devrimin hegemonu işçi sınıfı!

Yaşasın dünya devrimi önünde sorumluluğumuz görevimiz Türkiye devrimi!

Menş vikl rin Nazım'a yakıştırdığı sıfatlar

Aliye P. Atılgan

Gazetemizin Parti Tarihinden Sayfalar bölümünde, partimizin geçmişiyle ilgili belgeler yayınlamaya başlamamız, TKP "resmi" yönetimini çok tedirgin etti. Mayıs *Atılım*'ında İ. Bilen *imzasıyla* yayınlanan 1 Mayıs yazısından sonra, yoldaşlarımızdan gelen haberler de menşeviklerin parti tarihimizin doğrusuyla yanlışıyla öğrenilmesine yarayan bu belgelerden nasıl korkuya kapıldıklarını gösteriyor.

Menşeviklerimizin bu ilginç tepkilerini 236. sayımızda ele almış, tedirginliklerinin nenedenlerini açıklamaya çalışmıştık. Bu yazımızda ise, "resmi"lerin tarihin öğrenilmesinden duydukları korkunun yeni bir belgesini, Temmuz *Atılım*'ında Ali Saim imzasıyla yayınlanan *"İkili" Parti Tarihini Alt Üst Ediyor* başlıklı yazıyı ele alacağız.

Önce yazının üslubuyla ilgili birkaç söz söylemek istiyoruz. Yazıda "sersemce", "zırvalamak", "Londralı yiğitler", "kafadarlar", "kalpazanlık" gibi birbirinden "hoş" sıfatların yanı sıra, daha önce *Atılım*'da yayınlanan "dipsiz bir bataklıkta, bataklığa yelken açmış kurbağalar" yazısından hatırladığımız edebiyata da yeni bir hız verilmiş. Ayrıca yazıda H. Erdal yoldaştan söz ederken *"provokatör"*, R. Yürükoğlu yoldaştan söz ederken de *"fraksiyoncu"* sıfatlarının kullanılmasına "özel bir özen" gösterilmiş. Aynı sayıda yayınlanan N. Gürel imzalı bir başka yazıda ise R. Yürükoğlu yoldaştan *"aydın"*, H. Erdal yoldaştan ise *"yarı-aydın"* olarak söz ediliyor.

Biçim özün aynasıdır. Taşıdıkları ideoloji, proleter ideolojisi açısından "tıngır elek tıngır tas" olan menşeviklerimizin, ideolojik-siyasal saldırıları da ister istemez bayağı bir siyaset, küfür biçiminde kendini gösteriyor. Devrimci Marksizm—menşevizm kavgası keskinleştikçe bu "resmi" edebiyatın daha da gelişeceğinden, kelime haznesinin daha "hoş" sözlerle, kavramlarla zenginleşeceğinden kuşkumuz yoktur.

Menşeviklerimizin R. Yürükoğlu yoldaşla H. Erdal yoldaşa "farklı ağırlıkta sıfatlar" kullanarak akıllarınca ayır buyur taktiği izlemeleri menşevik siyasetin ne kadar "derin" bir siyaset olduğunu çok güzel gösteriyor.

Suç mu, hizmet mi?

İkinci olarak üzerinde duracağımız nokta Ali Saim'in yazısında düştüğü açık çelişkidir. Ali Saim, iki sütunluk yazısının başında, parti tarihiyle ilgili belgelerin bugüne kadar neden yayınlanmadığına yanıt verirken bu belgelerin gizli olmadığını söylüyor:

> "TKP yönetimi hem onun eline *bu pek gizli 'olayla' ilgili belgeleri* veriyor, hem de çok sonra H. Erdal'a 'provokatör' diyebilmek için, bu olayı partiden gizliyor. Hem de Sayılgan'ların, Darendelioğul'larının çiğneye çiğneye sakız ettiği, söz gelimi Mihri Belli'nin çoktan beri yazılarına geçirdiği, nice 'orijinal' belgeyle *önüne gelenin konuştuğu bu 'olay', H. Erdal'ın provokatör oluşu ne kadar gizliyse o kadar gizlidir.* 1 Mayıs konuşmasının yazarda şok etkisi yaptığı gerçekten doğru." (abç)

Daha sonra ise Ali Saim şöyle diyor:

> "Parti tarihinin yazımı için toplanan bu belgelerin H. Erdal tarafından (elinde bulunduğu sırada) *gizlice kopyalarının çekildiği* ve *bu kopyaların parti merkezinden kaçırıldığı* kanıtlandığına göre TKP şöyle düşündü: 'İşçinin Sesi', TKP'yi karalamak için belge yayınladığını sanırken, provokatörün bir *suçunu* belgelediğini anlayamamış."(abç)

Ali Saim'in dediği gibi, bu belgeler herkesçe bilinen bir olayın belgeleri ise H. Erdal yoldaş bunların fotokopilerini neden "gizlice" çekmiş, parti merkezinden "kaçırmış" olsun.

Ayrıca, bugüne kadar *İşçinin Sesi*'nde yayınladığımız belgelere gizli belgeler diyebilmek için, oldukça sinsi, komplocu bir mantığa sahip olmak gerekir. Bugün yayınlananlar, eskiden Parti yayın organlarınca *basılmış*, halka *dağıtılmış*, kuşkusuz Türkiye devleti arşivlerinde de bulunan belgelerdir. Menşeviklerin "parti suçu", "parti yıkıcılığı" dedikleri şey ise, olayların Darendelioğlu, Sayılgan gibi gerici yazarlar yerine ilk kez partinin kendisi tarafından, belgeleriyle gün ışığına çıkarılmasıdır.

Lenin proletaryanın sınıf bilincini yükseltebilmesinde parti tarihini öğrenmesinin, hem de "eski kocakarı masallarına kulak vererek değil, partisinin tarihinin belgelerini inceleyerek" öğrenmesinin önemini vurguluyor.(Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.9, s.157) İşte menşeviklerimizin "parti suçu" dediği, proletaryanın önüne parti tarihinin belgelerini koyma hizmetini yerine getirmeye çalışmamızdır. Onlar parti tarihini "kocakarı masallarına", gerici yazarlara bırakıp proletaryanın bilincini bulandırma suçu işliyorlar.

Keşke Erdal yoldaş, parti tarihimizle ilgili başka belgeleri de bulabilse, fotokopilerini çekebilseydi.

Biz partinin iyi ve doğru yanlarının olduğu kadar eksiklik ve yanlışlıklarının da açıkca ortaya konmasından yanayız. Lenin'in de dediği gibi açıklık kendi açtığı yarayı iyileştiren bir ilaçtır. Biz elimizden geldiğince, partimizin tüm kirli çamaşırlarını yığınların, militanların önünde, tertemiz oluncaya değin yıkayacağız.

Parti Tarihinden Sayfalar'ı yayınlamaya başlarken şöyle demiştik:

> "Dünün eksikliklerini, yanlışlarını, çirkinliklerini yadsımak gelişmenin doğal bir parçasıdır. Bunun için dünü bilimsel bir

elekten geçirmek, yanlışları durdurmak, doğruları sürdürmek, geliştirmek gereklidir. Çoğu zaman bu, başlıbaşına sorun olmadan, yaşam içinde gerçekleşir. Ama bugün bizim önümüze sorun olarak çıkıyor ve uğrunda kavga vermeyi gerektiriyor." (*İşçinin Sesi*, s.230, s:11)

Elinde belge bulunan, burjuvazi safına geçmemiş tüm eski partilileri, yoldaşlarımızı, herkesi ellerindeki belgeleri bize göndererek bu kavgaya katılmaya çağırıyoruz.

Bu bölümü bitirmeden iki noktaya daha değinmek istiyoruz. Bunlardan *biri,* Ali Saim'in Darendelioğlu ve Sayılgan'dan söz ederken Mihri Belli'nin adını da aynı kategoride, "sözgelimi" diye kullanmasıdır. Ali Saim'in bu yaptığı bile önümüzde yıkanacak dağlar kadar çamaşırın durduğunu gösteriyor.

İkinci olarak Ali Saim'in, "parti tarihinin yazımı için toplanan belgeler" sözüyle yetinip, gerisini anlatmadığı, partimiz açısından bir başka utanç noktası olan "olay"a kısaca değineceğiz:

TKP'nin 60. yılını kutlama hazırlıklarının bir parçası olarak, bir yoldaşa Politbüro tarafından parti tarihini yazma görevi verilmiş. Bunun üzerine SBKP'ye başvurulmuş ve Komüntern belgeleri arasındaki söz konusu belgeler getirtilmiş. Ama nedense, "resmi"ler, bu belgeleri yoldaşa vermeyi "uygun" bulmamışlar. Görev verilen yoldaş ise "belge" diye Darendelioğullarının, Sayılganların kitaplarıyla, legal basında çıkmış yazılarla yetinmek zorunda kalmış! Bu olay, hem menşeviklerin parti içinde uyguladığı iğrenç siyasetin, hem de tarihin öğrenilmesinden duydukları derin korkunun bir başka kanıtıdır.

Çarpıtma çarpık mantığın ürünüdür

Yazının en ilginç yönü ise kuşkusuz Nazım Hikmet'le ilgili belgeye gösterilen tepkidir. Ali Saim 236. sayımızda yayınlanan "Likidatörler Parti Tarihini Değil Likidasyon Tarihini Savunuyorlar" adlı yazımızla ilgili olarak şöyle diyor:

"...Yazar sersemce bağırıp çağırıyor... şöyle soruyor: 'Neden Nazım'a böyle çirkin suçlamalar yapıldı ve neden geçmişte böyle bir olayın olduğu partiden gizlendi?'

"Kendince cesaret topluyor ve TKP yönetimi bu soruları yanıtlayamaz diye böbürleniyor.

"TKP neden yanıt veremez? 'Şok' etkisi altındaki yazar zırvalıyor. O, *50 yıl önceki 'olayı' bugünkü parti yönetiminin, sırf bundan bilmemkaç yıl sonra H.* Erdal'ı da aynı sözcükle *suçlayabilmek için gizlediğini* iddia ediyor. İnanılmaz ama *tam* böyle..." (abç)

Şimdi de 236. sayımızdaki yazının ilgili bölümüne bakalım:

"Aynı *yöntemi* bugün sürdüren bir yönetimin bu soruya açık, doğru, doyurucu yanıt verebilmesi olanaksızdır. Haydar Kutlu *hiçbir belge göstermeden* A. Sarıca'yı *polis* ilan etti. *İşçinin Sesi*'ni *siyasi polisin* yönettiği bir hareket olarak (!) suçluyor. *Bu durumda* partizan kliği *'çirkin suçlamalar yapma' yöntemine nasıl karşı çıkabilir?" (abç)*

Bu sözlerimizi "Menşevik yönetim yıllar sonra H. Erdal'ı da provokatörlükle suçlayacağını *planladığı* için bu belgeleri gizlemiştir" şeklinde yorumlamak Ali Saim'in kendi mantığını sergiliyor. *İşçinin Sesi*, "çirkin suçlamalar yapma" *yöntemini* aynen sürdüren bir yönetimin, bu yönteme "açık, doğru, doyurucu" bir biçimde karşı çıkamayacağını söylüyor.

"Resmi" yönetimin Nazım Hikmet'le ilgili belgeler karşısında takındığı tutum, bu saptamamızın ne kadar doğru olduğunu gösteriyor. Üstelik *İşçinin Sesi* menşeviklerden gelebilecek tepkiyi gene de "marjlı" olarak ortaya koydu. "Açık, doğru, doyurucu" bir biçimde karşı çıkamayacaklarını söyledi. "Resmi" yönetim bunu bile yapamamış, çirkin karalamalar yöntemine *tümüyle* ve açıkça sahip çıkmıştır:

"...Nazım Hikmet'in kendisi *1938'den* 1963'de ölene kadar bu 'olay' üzerine *tek satır* neden yazmadı? *'Fraksiyonculuğu'* hakkında bir daha *böyle sert sıfatlar* takılmasın diye neden önlem almadı? Yazar bunu düşünmemiş. Nazım Hikmet'in fraksiyonculuğa *en az* provokatörlere olduğu kadar düşman olduğunu bilememiş." (abç)

Sert sıfatlar ve yalan sıfatlar

Bir kere Atılım, Nazım Hikmet bu olay üzerine 1938'den sonra tek satır yazmadı, diyor. Bu doğru değildir. Nazım Hikmet'in, "Partimden koparmaya yeltendiler beni, sökmedi" satırları ortadadır. (*Otobiyografi*, Berlin, 1961).

Bu satırlar üzerine Temel Yayınları tarafından (bizim değil) şu yorumun yapıldığını da hatırlayalım:

"1930'da Nazım'ı *partiden atmaya* yeltenenler oldu. Kendi deyimiyle 'sökmedi'.

"Partili sanatçıdır Nazım Hikmet" (*Nazım*, Temel Yayınları, s.9-11).

İkincisi, Atılım, parti Nazım Hikmet'in fraksiyonculuğu hakkında "sert sıfatlar" kullandı, diyor. Olayla ilgili belgelere bakarsak, Nazım'ın "fraksiyonculuğu hakkında" kullanılan "sert sıfatlar" şunlardır: Kalleş, dönek, soysuz, herif, Troçkist-polis opozisyonu, polis ajanı, provokatör, satılmış!

Diyelim ki, Nazım o tarihte bir hata işledi ve fraksiyonculuk yaptı. Bu durumu nitelemek için "fraksiyoncu" sıfatı kullanılır. Bir insan polise ajanlık yapmışsa polis ajanı, yok kendisi doğrudan polisse, polis denir. Ama *Atılım*, bir insan fraksiyonculuk yapmışsa (yapmasa da oluyor ama ona daha sonra geleceğiz) ona "sert sıfatlar" adı altında *yalan sıfatlar* takılmasından yana olan bir "mantık"ı savunuyor. Zaten kendi pratikleri de budur.

Ali Saim'in sıfatlar konusundaki kafa karışıklığını, "fraksiyonculuğa *en az* provokatörlere olduğu kadar düşman olmak" sözü de çok iyi gösteriyor. Fraksiyonculuğun bir komünist için ne kadar ağır bir suç olduğu açıktır. Ama Ali Saim'e göre (o, Nazım'a göre diyor ama) fraksiyonculuk provokatörlükten çok daha ağır bir suçtur. Bu mantıkla gidersek, Nazım Hikmet bunu bildiği ve fraksiyoncu olduğunu kabul ettiği(?) için kendisine fraksiyonculuktan daha hafif (!) sıfatlar olan polis ajanı, provokatör vb. denmesine ses çıkarmamış olsa gerek!

Yazının sonlarında şöyle deniyor:

"Şok etkisi altında yazar, belgeleri parti tarihine ışık tutmak için değil de, H. Erdal adlı provokatörü savunmak için, onun Nazım Hikmet gibi olduğunu, yani provokatör olmadığını 'kanıtlamak' için yayınladıklarını saklamaya bile gerek duymuyor. Bu inanılmaz mantıkla *tüm provokatörleri ve polis ajanlarını savunmak olanaklıdır...*"

Şimdi *Atılım*'ın inanılmaz dediği mantığa biraz yakından bakalım: TKP yönetimi eskiden Nazım'a provokatör olmadığı halde provokatör dedi. Söyledikleri yalan olduğu için hiçbir belge de ortaya koyamadı. Sonra tarih yönetimi yalanladı, Nazım'ın provokatör olmadığı ortaya çıktı. Yıllar sonra TKP "resmi" yönetimi bir başka kişiye daha provokatör dedi. Ve gene bu sözlerini belgelemedi. Kuşkusuz birinci örnek ikinciyi bağlamaz. Ama insanlar da ikinci kişinin provokatör olduğuna o kadar kolay inanmaz. Bu örnekler yıllar içinde tekrarlanır durursa (ki tarihimizin bu açıdan pek fakir olduğunu söyleyemeyiz) parti yönetimi yalancı çobana döner. Bunun da suçu gerçekten bu yöntemleri pervasızca uygulayan, sıfatları, kavramları birbirine katan, kendisiyle aynı görüşü paylaşmayan herkese allah ne verdiyse yağdıran yönetimden başkası değildir. Gerçekten bugün TKP "resmi" yönetiminin "düt dediğine keçi diyecek" kişi (kendi militanları dahil) pek kalmamıştır.

Ali Saim, H. Erdal yoldaşı savunmak istediğimizi saklamaya bile gerek duymadığımızı söylüyor. Neden gerek olacakmış anlayamadık! Yalnızca H. Erdal yoldaşı savunmanın amaçlarımız arasında önemli bir yer tutmadığını belirtelim. Çünkü inanıyor ve biliyoruz ki H. Erdal yoldaşın provokatör vb. olmadığı başta siz olmak üzere herkesin malumudur.

Üçüncüsü ve son olarak Ali Saim'in, "Nazım *fraksiyonculuğu hakkında* bir daha böyle sert sıfatlar takılmasın diye *neden önlem almadı*" (abç) sorusu üzerinde duralım.

(Devamı 10. sayfada)

(Baştarafı 9. sayfada)

Burada "sert sıfatlar"ı bir yana bırakırsak üç fikir var.

1. Nazım Hikmet fraksiyonculuk yapmıştı.

2. Nazım Hikmet fraksiyonculuğunu kabul etmişti.

3. Nazım Hikmet fraksiyonculuğa bir daha polislik, ajanlık, provokatörlük vb. sert sıfatlar eklenmesin diye hiçbir şey yapmadı.

1. *Atılım*, kendi kullandığı yöntemleri bundan 50 yıl önceki yönetimin de aynen kullandığı ortaya çıkınca, suçluların telaşı içinde, "Nazım Hikmet fraksiyoncuydu", deyip işin içinden sıyrılabileceğini umdu. Nazım Hikmet gerçekten fraksiyonculuk yapmış mıydı, bu fraksiyon neleri nelere karşı savunuyordu, doğru muydu, yanlış mıydı, bu konuya girmek konumuz ve olanaklarımız dışında kalıyor. TKP "resmi" yönetimi bu konudaki *tüm* belgeleri yayınlarsa, Ali Saim'in dediği gibi, çiğnene çiğnene sakız olmuş bu olayı açıklığa kavuşturabilir. Herkes gibi biz de gerçeği öğrenmiş oluruz (!).

Yalnız, Ali Saim'in yazısında, H. Erdal yoldaşımızın "ünlü 'işçi opozisyonu' adlı girişime broşüründe sahip çıktığı, bu fraksiyona karşı çıkan Komintern'i lekelediği" söyleniyor. Bu sözler, *Atılım*cılarımızın okuduklarını ne yaman bir yorum süzgecinden geçirdiklerini çok güzel gösteriyor. Erdal yoldaşın kitabında Nazım Hikmet'le ilgili değerlendirmeler "partinin örgüt olarak bilinçli likidasyonuna karşı çıkmış olmak" çerçevesindedir. Bunun dışında "Nazım Hikmet'in antilikidasyonist" hareketi hakkında öven ya da yeren bir tek değer yargısı yoktur. (H. Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, s.39-43)

Biz "ünlü işçi opozisyonu"na sahip çıkmadık ama TKP arşivi, "o zamanlardaki Nazım'ı" savunan nice yazılarla doludur. Temel Yayınlar'ın *Nazım* kitabındaki yorumu, o zamanki parti yönetiminin karşısında, açıkça Nazım'ın yanında saf tutmaktadır. Ayrıca, *Çetin Savaş*'ın 25-26, *Günümüzde TKP*'nin 90. sayfasına bakılabilir.

2. Nazım Hikmet'in fraksiyonculuğunu kabul etmiş olması ise, en azından 1938'den öncesi için doğru değildir. Nazım Hikmet'in bu olay üzerine yazdığı *Benerci Kendini Nasıl Öldürdü* yapıtında, Nazım kendini "haksız yere suçlanmış" bir partili olarak çizer. Benerci kitabın sonunda, kendini öldürmeden önce bir yoldaşına şöyle der:

> "...Bu kitabın birinci kısmında, arkadaşlarım bana: 'Sen bizi sattın' dediler. Alnımda hâlâ onların attığı taşın izi var. *Halbuki ben tertemizdim.* Ama onlar haklıydı."

Bu sözler dışında Nazım Hikmet fraksiyoncu olduğunu kabul edip özeleştiri mi yaptı, yoksa parti onun suçsuzluğuna karar verip yeniden mi partiye aldı, nasıl oldu, bunları gerçekten bilmiyoruz. Bu olayın, Nazım dünya çapında ün kazanmış büyük bir partili şair olduğu için, belgeleriyle, tertemiz, pırıl pırıl bir şekilde açıklığa kavuşturulması, yalnız parti içi kavga açısından değil partimizin, komünizmin uluslararası saygınlığı açısından da çok önemlidir.

3. Nazım'ın "çirkin suçlamalar yöntemine" karşı çıkıp çıkmadığını anlayabilmek gene belgelere bakıyor. Ama Ali Saim "Nazım bile karşı çıkmadı, size ne" demeye getirerek tartışmayı bağlamak istiyor. Diyelim ki Nazım bu çirkin yönteme karşı çıkmadı. Kendisine, "tertemiz" olduğu halde polis ajanı, provokatör vb. denmesini sineye çekti. Bu durumda, bizlerin yapacağı "kendisi karşı çıkmamış, bize ne" deyip susmak değildir. Onun yapmadığı görevi omuzlar götürürüz.

Konu ne Nazım konusudur, ne de tek tek kişilerin aklanması ya da mahkum edilmesi. Tarihi öğrenmek bugünü anlamamıza, yarını kurmamıza hizmet ettiği için önemlidir. Parti tarihini, bugünkü yanlışları kökünden kazıyabilmek için, dünkü şanlı deneyimlerin ise bugün yolumuzu daha güçlü aydınlatabilmesi için gün ışığına kavuşturmak istiyoruz. Aynı nedenlerle "resmi"ler de parti tarihini karanlıkta bırakmak istiyorlar. Bütün tartışma gerçekte bunun üzerinedir.

Hiroşimalar olmasın

Nizam Sucu

6 Ağustos, Japonya'nın Hiroşima şehrine Amerika'nın attığı ilk atom bombasının 38. yıldönümüdür.

Sabahın 8.15 inde, yerden 600 metre yukarda patlayan bomba, bir anda şehrin $^2/_3$ ünü yerlebir etmişti. Alev rüzgarları Hiroşima şehrini bir volkan ağzına döndürerek 70-80 bin kişinin yanarak ölümüne yol açtı. Radyasyon ise yine binlerce insanın acı içinde kıvranarak ölümüne neden oldu. O gün Hiroşima yakınlarında olup da hayatta kalan insanların fiziksel ve moral acıları yıllarca sürdü, sürüyor. Hiroşima, kâr hırsıyla herşeyi yapabilecek olan kapitalizmin işlediği hiç de şaşırtıcı olmayan bir insanlık suçu olarak beyinlerde yer etti, etmelidir.

İlk atom bombasından bu yana 38 yıl geçti. Her yıl binlerce, milyonlarca devrimci, demokrat, barış yanlısı 6 Ağustos günlerinde atom bombasını lânetliyen toplantılar yapar, gösteriler düzenlerler. Bu yıl da birçok ülkede bu tip göseriler oldu. Günümüzde emperyalizm, silahlanma yarışını akıl almaz ve artan bir boyutta ve hızda sürdürüyor. Bu yüzden "yeni Hiroşimalar olması" diye bu yıl yapılan gösteriler, daha yığınsal ve çeşitli oldu. 6 Ağustos'ta başlatılan süresiz açlık grevine dünyanın çeşitli ülkelerinden 10 kişi katıldı. Birçok ülkede bu 10 kişiye destek olarak yüzlerce insan süreli açlık grevi yapıyorlar. Açlık grevcilerinin istemi silahlanma yarışının durdurulmasıdır.

Evet, dünyanın her yerinde yüzbinler, milyonlar nükleer silahlanmayı çeşitli eylemlerle protesto ediyorlar. Dünya halkı barış istiyor. Yüzbinlerin katıldığı barış gösterileri bu isteği canlı olarak yansıtıyor.

Ancak dünyadaki savaşların kaynağı kapitalizmdir. Kapitalizmi yeryüzünden silmeden, dünya devrimini zafere götürmeden, dünyada adil ve kalıcı barış sağlanamaz. Komünist partileri, barış eylemlerine aktif katılmak ve yığınlara gerçeği göstermekle yükümlüdürler. Barışın kendisi ancak devrimle ulaşılabilecek bir amaç olduğuna göre, barış savaşımını devrim savaşımına bağlamak da güç bir iş değildir.

Kalıcı barış ancak proletaryanın egemen olduğu bir dünyada olanaklıdır. Geleceğin sosyalist dünyasında Hiroşimalar olamayacaktır.

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkêren hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Tanklarla gelen devrimle gitmelidir!

Yıl:10, Sayı:240
15 Ağustos 1983

ÇEK-AL

Ulusal demokrasi üz rin

Yusuf Caner

Yusuf Caner yoldaşımızın, TKP "resmi" kanadının çıkardığı Barış ve Ulusal Demokrasi Programına ilişkin yaptığı araştırmanın bir bölümünü yayınlıyoruz.

I. Ulusal demokrasi nedir?

Sovyet siyasal yazınında, arasıra "devrimci demokrasi" diye, ama çoğu zaman "ulusal demokrasi" diye adı geçen kavram nedir? Konuya girmemize yardımcı olacak alıntılarla başlayalım:

"Sosyalist yönelimli ülkelerde hâlâ demokrasinin, yalnızca, devrimci demokratik diktatörlük altında varolan aşaması vardır. Çoğu zaman buna ulusal demokrasi denir." (V.Y. Chirkin, Y.A. Yudin, *Sosyalist Yönelimli Devlet: Devrimci Değişikliğin Aracı*, Progress Yayınları, İngilizce basım, 1978, s.65)

Bir başka Sovyet yazarı şöyle tanımlıyor:

"Sovyet siyasal yazınında ulusal demokrasi, hepsi bağımsız ilerici gelişme görme endişesi taşıyan, yarı-proleter ve proleter olmayan emekçi yığınların ve küçük burjuva tabakaların devrimci demokratik diktatörlüğü olarak tanımlanır." (R. Ulyanovski, *Sosyalizm ve Yeni Bağımsız Ülkeler*, Progress Yayınları, İngilizce basım, 1974, s.79)

Bu yayınlarda ulusal demokrasinin kimin diktatörlüğü olduğuna, içeriğine vb. ilişkin farklı fikirler vardır ve tartışma sürmektedir. Ancak yukarıdaki alıntılardan da anlaşılacağı gibi ulusal demokrasiden söz edilirken işçi sınıfından söz edilmemekte ve bu kavram genelde kapitalist olmayan yoldaki, ya da yeni adıyla, sosyalist yönelimli ülkeler (?) için kullanılmaktadır. Bu açıdan ulusal demokrasiyi daha iyi anlamak için kapitalist olmayan yol konusuna değinmek yararlı olur.

Sosyalizme ulaşmanın çeşitlilikleri

"Marksizmin Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm" yazısında Lenin şöyle diyor:

"Tüm uluslar sosyalizme ulaşacaktır. Bu kaçınılmazdır. Ama hepsi tıpatıp aynı yoldan ulaşmayacaktır. Her biri, demokrasinin bir biçimi, proletarya diktatörlüğünün bir çeşidi, toplumsal yaşamın çeşitli alanlarında farklı derecelerde sosyalist dönüşümler olarak kendinden birşey katacaktır. 'Tarihsel materyalizm adına' geleceğin *bu* yönüne tekdüze bir biçimde işaret etmekten, teorik açıdan daha ilkel, pratik açıdan daha gülünç birşey olamaz." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.23, s.70)

Lenin bu sözlerle tek tek ülkelerde, sosyalizme varışın renkliliğini, biçimlerinin çeşitliliğini gösteriyordu. Devrimin, sosyalizme ulaşmanın genel yasallıklarını yadsımaksızın, çeşitli ülkelerdeki ekonomik, toplumsal, siyasal gelişim düzeylerinin, yapıların farklılıklarına ve bu farklılıkların sosyalizme ulaşmada yaratacağı çeşitliliğe dikkati çekiyordu. Çeşitli ülkelerdeki ekonomik, toplumsal, siyasal gelişme düzeylerinin farklılığı ise kapitalizm altında eşitsiz gelişme yasasının işleyişiyle bağlıydı. Lenin bunu da şöyle belirtiyor:

"Kapitalist dünyada eşit, ahenkli ya da orantılı bir gelişme hiçbir zaman olmamıştır ve olamazdı. Her ülkede kapitalizmin ve işçi sınıfı hareketinin önce bir, sonra bir başka yönünü ya da özelliğini ya da bir gurup özelliğini daha güçlü geliştirmiştir." (Lenin, c.29, s.308)

Bununla bağlı olarak devrim hareketi her ülkede özgül ekonomik, siyasal yanlar ile karşı karşıyadır. Sınıfların nicel-nitel gelişme düzeyleri, burjuvazinin örgütlenme düzey ve biçimi, sınıflararası güç dengeleri vb. farklılaşır.

Aynı yaklaşım kapitalist gelişmenin farklı düzeyleri açısından da, kapitalist gelişme ile gelişmemişlik arasındaki farklılık açısından da geçerlidir. Bazı gelişmiş kapitalist ülkelerde sosyalizmi kurmanın nesnel koşulları son derece olgunlaşmışken, bazı geri ülkelerde kapitalizm öncesi ilişkiler *giderek çok daha az* ama öteki ülkelerle karşılaştırıldığında, göreceli olarak önemli bir yer tutabilmektedir. Bu ülkelerin sosyalizme ulaşması da, bu özgüllüğü dikkate alan bir yoldan olmak durumundadır.

Lenin ve kapitalist olmayan yol

Yukarıdaki noktaları dikkate alarak Lenin, Komünist Enternasyonal'in II. Kongresi'nde, Ulusal Sorun ve Sömürgeler Sorunu Komisyonu'nda, kapitalizm öncesi ilişkilerin egemen olduğu, çoğunluğun burjuva kapitalist ilişkileri temsil eden köylülükten oluştuğu ve proletaryanın hemen hemen hiç bulunmadığı ülkelerde komünist siyasetin nasıl izleneceği konusu üzerinde durdu.

Lenin, öncelikle bu ülkelerde ortaya çıkan kurtuluş hareketleri arasında bir ayrım yapma gerekliliğini belirtirken, komünistlerin bu hareketlere karşı tutumunu da özetledi:

"Eğer biz burjuva demokratik hareketten söz edersek, reformist ve devrimci hareketler

arasındaki tüm farklılıkları atlıyor olacağız. Oysa geri ve sömürge ülkelerde bu farklılık son zamanlarda çok açık ortaya çıkmıştır, zira emperyalist burjuvazi ezilen uluslar arasına da reformist hareket aşılamak için gücünün yettiği herşeyi yapıyor. Sömüren ülkeler burjuvazisiyle sömürge ülkelerinki arasında belirli bir *yakınlaşma* olmuştur. Öyle ki, çok sık olarak, hatta belki çoğu durumda, ezilen ülkeler burjuvazisi, ulusal hareketi desteklemekle beraber, emperyalist burjuvaziyle de tam bir uyum içindedir, yani, tüm devrimci hareketlere ve devrimci sınıflara karşı onunla güç birliği yapıyor. Bu komisyonda yadsınmaz bir biçimde kanıtlandı ve karar verdik ki tek doğru tutum bu farklılığı hesaba katmak ve hemen hemen her durumda, 'burjuva demokratik' terimi yerine 'ulusal demokratik' terimini geçirmektedir. Bu değişikliğin önemi şudur ki, biz komünistler olarak, sömürgelerdeki burjuva kurtuluş kareketlerini, yalnızca bunlar gerçekten devrimci olduğu zaman ve bunların savunucuları, bizim, köylülüğü ve ezilen yığınları devrimci bir ruhta eğitme ve örgütleme işimize engel olmadığı zaman desteklemeliyiz ve destekleyeceğiz. Bu koşullar yoksa, bu ülkelerdeki komünistler, II. Enternasyonal kahramanlarını da içeren reformist burjuvaziye karşı koymalıdırlar." (Lenin, c.31, s.242)

Lenin'in bu koyuşuyla bugün menşevizmin ulusal demokratik sözünü kullanışı arasındaki dağlar kadar farkı bir yana bırakalım ve yine Lenin'in kapitalizm öncesi ilişkilerin egemen olduğu ülkeler için şu sözlerini aktaralım:

"... Kapitalizm öncesi ilişkilerin ağırlığı bu ülkelerde hâlâ ana belirleyici özelliktir, bu nedenle buralarda tamamen proleter bir hareket söz konusu edilemez. Bu ülkelerde pratik olarak hiç endüstri proletaryası yoktur. Yine de, oralarda bile liderlik rolünü üstlendik , üstlenmeliyiz. Deneyim gösterdi ki bu ülkelerde büyük güçlükler aşılmalıdır. Ama çalışmamızın pratik sonuçları şunu da gösterdi ki, güçlüklere karşın, gerçekte proletaryanın olmadığı yerlerde bile, yığınlarda bağımsız siyasal düşünce ve bağımsız siyasal eylem için coşku uyandırabilecek bir konumdayız." (Lenin, c.31, s.243)

Lenin, parti ve devlet konusundaki görüşlerini de notlarında şöyle özetliyordu:

"Hem Sovyet kurumlarını, hem de komünist partisini (üyelerini, özel görevlerini) sömürge Doğu'nun *köylü* ülkelerinin düzeyine göre uyarla.
"Sorunun özü budur..." (Lenin, c.42, s.202)

Lenin, bu tip ülkelerde kapitalist aşamayı yaşamanın zorunlu olup olmadığı sorusuna ise şu yanıtı veriyordu:

"... Eğer zafer kazanmış proletarya onların aralarında sistemli propaganda yürütürse ve Sovyet hükümetleri ellerindeki tüm araçlarla onların yardımına gelirse, o durumda, geri halkların gelişmesinin kapitalist aşamasından kaçınılmaz olarak geçeceklerini varsaymak yanlış olacaktır. Sömürgelerde ve geri ülkelerde, savaşçıların bağımsız müfrezelerini ve parti örgütleri yaratmalıyız, köylü sovyetlerinin örgütlenmesi için hemen propaganda başlatmalı ve onları kapitalizm öncesi koşullara uydurmaya çalışmalıyız. Ama yalnızca bunlar değil, aynı zamanda Komünist Enternasyonal, ileri ülkeler proletaryasının yardımıyla geri ülkelerin sovyet sistemine ve kapitalist aşamadan geçmek zorunda kalmadan, belli gelişme aşamalarından komünizme geçebileceği önermesini, gerekli teorik dayanaklarıyla öne sürmelidir." (Lenin, c.31, s.244)

Lenin bu görüşlerini 1921'de Moğolistan Halk Cumhuriyeti'nden gelen bir delegasyonla yaptığı görüşmede de yinelemiştir. Muzaffer proletarya ile doğrudan bağlaşıklık içinde, Moğolistan'ın kapitalist aşamayı yaşamadan sosyalizme ulaşabileceğini söylemiştir. (Lenin, c.42, s.360-361)

Tüm bu alıntılardan çıkan sonuçları şöyle sıralıyabiliriz: Bir kez, Lenin, devrimci olmayan hiçbir kurtuluş hareketinin desteklenmeyeceğini belirtiyor. İkincisi, kapitalist olmayan yolu, kapitalizm öncesi ilişkilerin egemen olduğu ülkeler için öneriyor ve buna ilişkin olarak komünist partisinin ve Sovyet kurumlarının bu koşullara uyarlanmasını özellikle vurguluyor. İkisini birleştirerek söylersek, kapitalist olmayan yol, kapitalizm öncesi ilişkilerin egemen olduğu koşullarda, devrimci yoldan, partiyi ve Sovyet devlet örgütlenmesini bu koşullara uyarlayarak ve muzaffer proletaryanın yakın desteğiyle kapitalizmi atlayıp, sosyalizme doğru ilerlemeyi içeriyor.

Ayrıca, yine alıntılarda görüldüğü gibi Lenin Komünist Enternasyonal'in kapitalist olmayan yol tezini teorik olarak geliştirmesini istemiştir. Komüntern'in 6. Kongresi'nde Otto Kuisinen bu görevin yerine getirilmediğine dikkati çekmiştir. Bu görev yerine getirilmediği gibi, daha sonra, Lenin'in söylediklerinin özüne ters yönde "geliştirmeler" yapılmıştır.

Yeni "geliştirmeler"in Lenin'in dediklerinin özüne ters düşüşünün önemli bir yönü, dünyada artık bu yolun geçerli olabileceği ülkelerin çok az kaldığını dikkate almamasıdır. Bununla bağlı olarak, "yeniliklerin" en önemli yönü de devrimci bir çerçevede kalmamasıdır.

Bugün kapitalist olmayan yol

"Kapitalist olmayan gelişme yolu", son onyıllar içinde yoğun tartışılmış ve belli bir süreçten geçmiştir. Bu tezler bir süredir artık komünist hareketteki sağa kayışın bir parçasını oluşturmaktadır.

Lenin, ulusal kurtuluş hareketine destek verirken devrimci-reformcu ayrımını ana ölçüt olarak ele almış, reformist hareketlere karşı çıkılması gerektiğini vurgulamıştır. Oysa, son onyıllarda tam da tersi uygulanmış ve *ardından* tez olarak da geliştirilmiştir. Emperyalist ülkelerle önemli çelişkileri olan her burjuva rejime, küçük burjuva hükümete destek verilmiş ve çoğu durumda bunun adına kapitalist olmayan yol denmiştir.

Lenin, kurtuluş hareketlerine destek konusunda devrimcilik ölçütünü vurgularken, kapitalist olmayan yol konusunda komünist partisinin ve sovyet tipi örgütlenmenin bu koşullara uyarlanmasına ve dünya işçi sınıfıyla yakın bağlaşıklığa özel önem vermiştir. Açıktır ki kapitalist olmayan yolu, uyarlanmış biçimiyle de olsa, komünist partisiyle ve sovyet devlet tipiyle kopmazcasına bağlı görmüştür. Oysa kapitalist olmayan yol diye desteklenen rejimlerin çoğunda komünistlerin belirleyici rolü olmadığı gibi, tam tersine komünist kanına girildi. Sovyet tipi örgütlenme kulaklarda hoş bir seda olarak kaldıktan sonra, giderek sekterlik diye nitelenmeye başlandı. Komünist ideolojinin rehberliği olmadan kapitalizmin atlanabileceği düşünüldü.

Mısır, Irak vb. örnekler ortadadır. Burjuvazi palazlandıkça dönüp dünya işçi sınıfının, Sovyetler Birliği'nin çıkarlarına ve o ülkelerdeki komünistlerin kendilerine hançeri sokmuştur. Bu gelişmelerden sonra bir değişiklik gereği duyulmuş ama bu kez de sosyalist yönelimli ülkeler denmeye başlanmıştır.

Bu, kapitalist olmayan yolun artık kapitalist ülkelere de uygulanmaya çalışıldığının belgelenmesidir. Proleter hegemonyası olmadan, devrimci dönüşümler yapılmadan, hükümet kararlarıyla, kapitalist bir ülkenin sosyalizme yönelebileceği gibi bir varsayıma dayanmaktadır. Daha da sayılabilir. Tüm bunlarda Sovyetler Birliği'nin sorumluluğu ağırdır. İşçi sınıfı ideolojisi devlet siyasetine kurban edilmiş, buna gerekçe teoriler türetilmiştir. Ve ağır da darbeler yenmiştir, yenecektir.

Kapitalist olmayan gelişme yolunun "gelişme" sürecinde, bu yol Türkiye'ye de önerilmiştir. İleride bunlara örnekler vereceğiz. Bırakalım herşeyi bir yana, Türkiye'de yaşamın kendisi, kapitalist gelişmenin düzeyi bu öneriyi reddetmiştir. Bu öneri gündeme açıkça getirilemez duruma gelmiştir. Şimdi üstü kapalı bir biçimde getiriliyor.

Başta da gördük ki ulusal demokrasi terimi kapitalist olmayan yoldaki, ya da sosyalist yönelimli ülkelerdeki rejime verilen addır. Bugün menşevik "resmi" ler eliyle ulusal demokrasi öneriliyor.

Bunun anlamını daha iyi anlayabilmek için, bu konulardaki tezlerin mimarı sayılabilecek olan Sovyet yazarı R. Ulyanovsky'nin *Sosyalizm ve Yeni Bağımsız Ülkeler* başlıklı kitabına bakalım ve kitabın "Kapitalist olmayan gelişme yolu ve ulusal demokrasinin teorik yanları" başlıklı bölümünden alıntılar yapalım.

Buna geçmeden önce şunu da belirtelim ki, Ulyanovski yıllardır SBKP'nin az gelişmiş,"kapitalist olmayan gelişme

yolu" önerilen ülkeler komünist partileriyle ilgilenen bir yoldaştı. Son sıralarda, Türkiye de bu ülkelerle birlikte ele alınmıştır. Ve ne rastlantıdır ki, tam da bu sırada Türkiye'de "ulusal demokrasi" tezi atılmıştır.

Ulusal demokrasi

Şimdi ulusal demokrasi denen rejimin sınıfsal karakterini alıntılarıyla açıklığa kavuşturalım:

"Ulusal demokratik rejimlerin sınıfsal niteliği iki özellikle ortaya serilir: Birincisi, herşeyden önce küçük burjuva kesim (aydınlar), emekçiler bloğunun, küçük burjuvazinin ve orta burjuvazinin çıkarlarının siyasal savunuculuğunu yapar. İkinci olarak, devlet ve parti, ordu ve ekonomik organın başında olan bu küçük burjuva aydın kesimin temsilcileri göreceli bir hareket özgürlüğüne ve toplumdaki ana sınıflarda belirli ve geçici bağımsızlığa sahiptirler." (R. Ulyanovsky, *Sosyalizm ve Yeni Bağımsız Uluslar*, Progress Yayınları, İngilizce basım, 1974, s.83)

Yine, "kapitalist olmayan yolu" seçmiş, "ulusal demokrasi" rejimlerinde yaşayan ülkelerden sözederken, Ulyanovsky şöyle diyor:

"Hiç kuşkusuz ki, radikal küçük burjuva aydınlarının temsilcilerinin siyasal erk aygıtını ellerinde tuttukları bu ülkeler, dengesiz ve çelişkilerle boğuşmaktadır." (agy, s.83)

Şimdi de "ulusal demokrasi"nin önerildiği ülkelerdeki kapitalizmin gelişme düzeyinin ne olduğunu görelim:

"Bu araştırmanın amacı, özellikle tarımda kapitalizm öncesi ilişkilerin, ya da kapitalizmin embriyonik şeklinin hakim olduğu, toplumsal-ekonomik yapıların, çok-yapılı sömürgeci-feodal sistemden tipik mirasçısı olduğu ülkelerdeki gelişmenin genel özelliklerini açıklamak ve gelişmenin özüne ve genel şekillerine işaret etmektir. Bu ülkelerde kapitalist gelişme daha çok yeni aşamadadır." (agy s.61)

Bu ülkelerdeki sınıfların durumuna, ilişkilerine ve özellikle işçi sınıfının niceliksel ve niteliksel durumuna, örgütlenme düzeyine ve proletarya hegemonyasına ilişkin söylenenler de şöyledir:

"Birçok Afrika-Asya ülkesinde proletarya sayısal olarak hâlâ çok az, örgütlenmesi çok zayıftır; toplumsal gelişmede belirleyici bir rol oynamaz. (agy s.53)

"Marksist-Leninistler, sosyalist devrimde ve sosyalizmin kuruluşunda, işçi sınıfının belirleyici rolünü daima öne sürdüler ve hâlâ da sürerler, fakat, işçi sınıfının daha şekillenmediği ülkelerde, işçi sınıfının liderlik rolüne bu yaklaşıma, ancak, ülkenin ilk önce kapitalist yolu reddedip, kapitalist olmayan yoldaki gelişmesinin belirli bir aşamasında ulaşılabilir. Burada sorun ülkede sosyalizmin hemen kuruluşu değil, ülkenin sosyalizmin kuruluşuna genelde yaklaşımıdır. (agy, s.54-55)

"Bu etkenler, neden proletarya diktatörlüğü ve yerleşmiş ve iyi örgütlenmiş bir Marksist-Leninist parti olmamasına rağmen, günümüzde birçok ülkedeki halk yığınlarının kapitalist olmayan gelişme yolunu seçip, sosyalist yönde ilerlemelerini açıklamaya yardım ederler." (agy, s.62)

Alıntılardan çıkan sonuçları sıralayalım:

Birincisi, "kapitalist olmayan gelişme yolu"nu tutmuş ülkelerdeki devrimci-demokratik diktatörlüğün adı "ulusal demokrasi"dir. Bu diktatörlüğün, proletarya diktatörlüğü ile ilişkisi yoktur. Çoğunlukla küçük burjuvazinin aydın kesimi eliyle sürdürülür.

İkincisi, bu tip ülkelerde, kapitalizm öncesi üretim ilişkileri ya da kapitalizmin embriyon hali egemendir. Endüstrileşme çok zayıftır.

Üçüncüsü, bu ülkeler sömürge ya da yarı-sömürgecilikten yeni kurtulmuşlardır. Gerilikleri bunun mirasıdır. Yani "yeni özgür ülkeler" kategorisindedirler.

Dördüncüsü, kapitalizmin gelişme düzeyi ile bağlı olarak, kapitalizmin ana sınıfları burjuvazi ve proletarya, ya çok belirsizdir, ya da oluşum sürecindedir.

Beşincisi, işçi sınıfının siyasal gücünün zayıflığı ile birlikte, toplumda belirleyiciliği de yoktur. Proletarya hegemonyasından söz etmek olanaksızdır. Ancak "kapitalist olmayan yola" girdikten belirli bir süre sonra, belirli bir aşamada proletarya hegemonyayı elde edebilir.

Altıncısı, işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi ya hiç yoktur ya da çok cılızdır.

Bugün dünya üzerinde, "klasik" anlamıyla geri kalmış, kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin hakim olduğu ya da kapitalizmin çok az geliştiği ülkelerin sayısı giderek azalmaktadır. Üretimin uluslararası örgütlenmesi hızla gelişmektedir. Yürükoğlu Yoldaş, *Durum ve Görevlerimiz 1983* adlı broşürde şöyle diyordu:

"Bugün gerçek bir *dünya işçi sınıfından* söz edebiliriz. Kapitalizmin emperyalizme büyümesiyle birlikte dünya işçi sınıfından söz ediliyor. Gayet tabii. Fakat bugün ilk kez gerçekten tek bir bütünün parçası olarak dünya işçi sınıfından söz edebiliyoruz.

"Dünya kapitalist ekonomik sisteminin 'eski' işbölümünde sömürülen ülkeler tarım ve hammadde deposuydu. Şimdi aynı ilişkiler kendini endüstriyel düzeyde yeniden üretiyor. Tekstil, gemi yapımı, çelik vb. endüstriler az ve orta gelişmiş ülkelere kaymış." (R. Yürükoğlu, *Durum ve Görevlerimiz* 1983, s:28-29).

Artık Asya ve Afrika'nın geri kalmış ülkeleri, emperyalizme bağımlı olsalar da, kapitalist gelişme, endüstriyel gelişme açısından belli bir düzey tutturuyorlar. Bu ülkelerde çeşitli bunalımlar içinde de olsa, işçi sınıfı büyüyor, gelişiyor. Yani "kapitalist olmayan yol"un önerileceği ülkelerin sayısı giderek azalıyor. Bunun yanında "sosyalist yönelimli" diye nitelendirilen bir dizi ülkede de sorunlar, bunalımlar büyüyor. Emperyalizme doğru yöneliş hız kazanıyor.

Bu da doğaldır. Ulyanovsky'den aktardığımız görüşler, onun belirttiği ülkeler için bile Lenin'den önemli bir farklılık taşıyor. Lenin komünist partisinin ve Sovyet kurumlarının, muzaffer proletaryanın desteğiyle o ülkelere uyarlanması koşullarında kapitalist olmayan yoldan söz ediyordu. Ulyanovsky ise Marksist-Leninist partinin, proletarya hegemonyasının hepten yokluğunu veri sayıyor. O zaman proletarya "çıkana" kadar kapitalist yolu istememenin tek güvencesi, o ülkedeki küçük burjuva hükümetin Sovyetler Birliği ile *devlet* ilişkisi kalıyor. Oysa gereken, ideoloji, siyaset ve örgütlenmesiyle bütünsel bir sınıf ilişkisidir.

Proleter hegemonyasını baştan reddeden, yok sayan bu mantıkla, komünist partilerinin olduğu ülkelerde bile, partiler "kapitalist olmayan yol" hükümetinin özü değil, kuyruğu oldular. Irak buna örnektir. Yıllardır komünistler hunharca katlediliyorlar. Ayrıca, bu mantık öylesine gelişti ki, Sovyetler Birliği'yle iyi ilişkisi olan bir hükümet, Leninci anlamda kapitalist olmayan yolu uygulayacak devrimci, Marksist-Leninist bir iktidara tercih edilir oldu. Davut'un Afganistan Devrimi'ne tercihi de buna örnektir.

Yine de bu konunun ayrıntısına girmeyeceğiz. Ulyanovsky'nin aktardığımız görüşlerini doğru bile kabul etsek, açıktır ki Türkiye için geçersizdir. Şimdi buna bakalım.

II- Ulusal demokrasi ve Türkiye

Yürükoğlu yoldaşımız Türkiye'nin nasıl bir ülke olduğunu, bundan 5-6 yıl önce *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'de yazdı. Orada söylenenler bugün daha da geçerlidir:

"Bugün Türkiye orta derecede gelişmiş bir kapitalist ülkedir. *Endüstri başı çeken sektördür*.... 1977 cari fiyatlarıyla ise toplam üretimin %34,24'ü tarımda, %65,76'sı endüstride üretilmektedir. Bu çok önemli bir orandır... Sonra, sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi büyük boyutlara ulaşmıştır. Yeni Zelanda emperyalist bir ülkedir ama sermayenin yoğunlaşma ve merkezileşme oranı Türkiye'de daha yüksektir. Tekeller ekonomiyi iyice kıskacı içine almıştır. Tüm işyerlerinin %3-5'i, toplam hisseli şirket sermayesinin %80-85'ini kontrol etmekte ve her yıl tüm işyeri kârlarının en az %80'ine el koymaktadır.

"Türkiye'de bankaların tarihi de eskidir. Bankalar, devlet ve yabancı sermaye ile birlikte, tekellerin doğuşunda ve gelişmesinde en önemli rolü oynamıştır. Bu nedenle, tekelleşme sürecinin kendisi, Almanya ve Japonya'da olduğu gibi, banka ve endüstri sermayelerinin içiçe gelişmeleri yoluyla *yerli finans-kapitalin* ortaya çıkma süreci olmuştur.

"Bu yerli finans-kapital, emperyalist sermayelerle organik olarak bağlıdır...

"Tarıma gelince, Kurtuluş Savaşı sonrası burjuvazinin gerçek bir demokratik devrime,

toprak devrimine gitme 'yeteneksizliği' nedeniyle tarımda kapitalist gelişme devrimci değil, *evrimci* yoldan ilerlemiştir. Bu, ağır ve sancılı işleyen, köydeki insanı inim inim inleten bir süreçtir. Toprak ağasını kapitalist toprak beyine dönüştürmüştür. 1978'de tarımda işleyen traktör sayısı 400.000'in üstündedir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da kalıntılar yer yer sürüyor ama *tarımda da* kapitalist üretim ilişkileri kesin olarak egemendir. Öyle ki, bugün finans-kapital tarıma da dalıyor. Kapitalizmin tarımdaki evrimci gelişiminin ürünü olan küçük ve orta köylünün kooperatif hareketini tekellerin tabanı yapmaya çalışıyor.

"Türkiye, yarı-feodal bir ülke değildir. Tarımda kapitalizmin egemen olduğunu her zaman önemle vurgulamak gerekir. Tersi bir tutum, kapitalizm öncesi kalıntıları abartmak, devrim hareketini batağa götürür." (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 5. basım, s.45-46)

Menşevizmin güdüsü devrim hareketini batağa götürmek olduğu için bu kitaba gürültü koparmışlardı. Aynı nedenle de kalktılar, 1983 yılında Türkiye için kapitalist olmayan gelişme yoluna dayalı rejimin adı olan ulusal demokrasi öneriyorlar. Türkiye'nin toplumsal-ekonomik yapısı böyle bir önerinin tartışılmasına bile elverişli olmadığı gibi, işçi sınıfımızın durumu, örgütlenme düzeyi de elverişli değildir. Bu alanda menşevikleri haklı çıkarabilecek tek neden, kendilerinin çok geri düzeyi, ilkel oportünizmi olabilir.

Menşevizmin Türkiye için kapitalist olmayan gelişme yolu önerisi yeni de değildir. Ancak, belirtmek gerekir ki öneri öne sürülüp, geri çekilip, yeniden öne sürüldükçe üst aşamalara doğru ilerlemektedir.

Örneğin, daha 1975'de, *Günümüzde TKP*'de şöyle deniyordu:

"İşçi sınıfı Türkiye'nin tam bağımsızlığı için, onun gericiliğin tüm nedenlerinden kurtulması, demokratik bir gelişme yolundan yürümesi için savaşan bir sınıftır. Çünkü böyle bir gelişme geniş halk yığınlarına iyi bir yaşam sağlar, Türkiye'nin kapitalist olmayan bir yoldan sosyalist devrime, böyle bir oluşuma geçmesi için gereken ortamı hazırlar, bu yolu açar" (S. Üstüngel, *Günümüzde TKP*, s.58)

Bu sözlerin yazılı olduğu aynı sayfada, aynı zamanda işçi sınıfının başı çeken sınıf olduğu söyleniyordu:

"...O, Amerikan köleliğine karşı, gerici egemen çevrelerin faşist biçimi bir diktatoryaya geçme zorlamalarına karşı savaşta, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve barış uğrundaki savaşta başta gelen, başı çeken sınıftır." (agy, s.58)

Tutarsız, garip bir biçimde de olsa, eskiden proletarya hegemonyasından sözediliyordu. Şimdi Partizan kliği daha geri ama daha tutarlı bir noktaya ulaştı. Hegemonyayı da attı! Ulusal demokrasiyi, proletaryanın olmadığı ülkeler için geçerli *olabilecek* bir tezi, kapitalist olmayan gelişme yolu tezini, üst bir düzeyde getirip öne sürdü.

"Resmi"ler kapitalist olmayan gelişme yolu öneriyorlar

Kendi içinde doğru ya da yanlış, ama ulusal demokrasi "kapitalist olmayan gelişme yolunda" olduğu ileri sürülen ülkelerdeki rejime verilen addır. Kapitalist bir ülkede herhangi bir rejime verilen ad olması zaten Marksizm-Leninizm açısından olanaksızdır.

Demokrasi sınıf damgası taşıyan bir devlet biçimidir. Feodalizmin dağıldığı, kapitalizmin henüz tam gelişmediği bir ülkede, kapitalizmin sınıf ayrımları henüz tam belirginleşmemişken ve uluslaşma süreci sınıf olgusunun önündeyken, ulusal demokrasiden sözedilebilir. Kapitalizmin sınıf çelişkileri belirginleştiği andan itibaren, ulusal demokrasiden sözetmek sınıflararası barışı savunmakla eş anlamlıdır.

Ulyanovski, ulusal demokrasiyi kapitalist olmayan gelişme yoluyla bağlı olarak ele alıyor. Kapitalist olmayan gelişme yolunun (ulusal demokrasinin değil) kapitalizmin geliştiği ülkelerde de bir belgi olarak kullanılabileceğini şu sözlerle anlatıyor:

"Kapitalist ilişkilerin biçimlenmesinin zaten çok ilerlemiş olduğu ülkelerde kapitalist olmayan gelişme yolu belgisi iki yoldan uygulanabilir: Ya, devrimci öncünün tüm ilerici toplumsal güçleri militan bir demokratik program aracılığıyla birleştirme çabalarının çerçevesi içinde, ya da toplumsal ilerleme düşmanlarının, reformist kavramların yardımıyla halk yığınlarını sosyalizmden uzaklaştırma ve Marksist-Leninist partilerin etkisini azaltma girişimleri içinde." (R. Ulyanovsky, agy, s.111)

Bizce Ulyanovsky'nin dediği birinci yol da yanlıştır. Sosyalizm sözcüğünü ürkütücü bulma temelinde terimlerle oynamak anlamına gelir. Ama burada değinmek istediğimiz bu değildir. Menşevik "resmi"ler bunu da yapmıyorlar. Bunu vurgulamak istiyoruz.

"Resmi" yönetim, "kapitalist olmayan gelişme yolu" belgisi değil "ulusal demokrasi" belgisi atıyor. Ulusal demokrasi, kapitalist olmayan gelişme yolunu, tipik kullanıldığı anlam içinde önermek demektir. Türkiye koşullarında bu büyük bir ihanettir. Sınıf barışını programlaştırmak, işçi sınıfını siyasal yaşamdan silmek ... demektir.

"Resmi" yönetim isterse "resmi" açıklama yapsın ve hayır böyle önermiyoruz desin. Bir kez, Türkiye gibi sınıflar arasındaki çelişkilerin bunca geliştiği bir ülkede, kapitalizm koşullarında demokrasiye ulusal sıfatı takmak başlıbaşına sınıf barışı anlamına gelir. İkincisi, kaldı ki, Türkiye gibi bir ülkede komünist partisi adına ulusal demokrasiden söz edebilmek, ister istemez kapitalist olmayan yol mantığına dayanır. İkisi birbiriyle bağlıdır.

Yine bir Sovyet yazarı, kapitalist olmayan gelişme yolunun hedeflerini şöyle sıralıyor:

"Kapitalist olmayan gelişme yoluna girmiş ülkelerin hemen hemen hepsi, temel olarak birbirine benzeyen genel demokratik reformları yapıyorlar. Tarımda değişiklikler, feodal beyler, toprak sahipleri üzerine saldırı, devlet sektörünün yükselişi ve özel sektörün sınırlandırılması, ulusal büyük sermayenin yok edilmesi ve yabancı sermayenin büyük bölümünün gemlenmesi ve devletin sıkı kontrolü altına alınması" (Nodmy Simonia, *Sosyalist Yönelimli Gelişme ve Ulusal Demokrasi*, Novosti Yayınları, s.46)

"Resmi"lerin Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'na ne kadar da benziyor bu hedefler! Yalnızca bu hedefler değil! Programın tümü tüm mantığıyla kapitalist olmayan gelişme yolu anlayışına dayanıyor.

TKP'nin katılmadığı hükümet önerisi, işçi sınıfını toplumdan silmektir. Proletarya hegemonyasını geri çekmek, komünistliğin son kırıntısı da kitaptan silmektir.

Programda ulusal ortak çıkarlardan söz edilmektedir. Türkiye'de böyle birşey yoktur.

Programda, ABD'nin etkisi olmasa(!) Türkiye ordusu ulusal ordu olarak sunulmaktadır. ABD emperyalizminin etkisini koyuş tam bir sömürge ülke düzeyindedir. Öte yandan Türkiye'de kapitalizmin gelişmiş biçimlerinden söz edilirken de bunlar emperyalizmin uzantısından öteye gidememektedir.

Kırda, tefeci sermayeden, köyde sınıf ayrışmasından söz ediliyor. Konan hedefler endüstrileşme, devlet sektörünün güçlendirilmesi vb. dir.

Tüm bunlar Türkiye'nin kapitalist olmayan gelişme yolu önerilen ülkeler düzeyinde görülmesi demektir. Ayrıca ordudaki yurtseverlerin vurgulanması da aynı mantığa dayanıyor.

Barış konusuna girmeye bile gerek yok! Ulusal demokrasi, sınıflararası barışın programıdır. Açık bir ihanet belgesidir!

Son olarak, "resmi"ler faşizmin varlığını duyurdular. Burada bir, faşizmin ABD'den ihraç edildiğini söylemedikleri kaldı. Yani faşizm tezleri de tüm bu manzarayla tutarlıdır. Mahir Çayan'ın sömürge tipi faşizm dediği ve yıllardır varsaydığı olguyu, "resmi"ler yeni geldi diye ilan ediyorlar!

Herşey herşey kapitalist olmayan gelişme yolu mantığını yansıtmaktadır. Türkiye için böyle bir yol pratikte geçersizdir ama menşevik "resmi"ler bunu önererek komünist olmayan yolda epey ilerlediklerini belgelediler! Türkiye gibi devrimci hünerini kanıtlamış, komünist öncüsünü yaratmış bir işçi sınıfının varolduğu ülkede, bu komünist olmayan yolun da sonu hüsrandır!

Yaşasın komünist TKP!

Kazma sallayan memurların bulunduğu bir ülke

Yoldaşlar

Sosyalizmi kurma kavgası birey olarak herbirimizin önüne güç, ama güç olduğu oranda da bizleri anlamlı bir mutluluğa götürecek görevler koymaktadır. Bu görevler herşeyden önce doğru siyasal yaklaşım gerektirmektedir.

Türkiye devrim hareketinin henüz genç olması nedeniyle, Marksizm-Leninizmin dogmalaştırılması, kalıplara sokulması, sosyalizm devrim teorilerinin anlaşılmamış olması yaygın bir eksikliktir. Bu bizlerin genel olarak "siyaset" kavramına ve pratiğine yanlış yaklaşmamızın baş nedenlerinden birini oluşturmuştur. Burjuva siyasetine karşı çıktık ama, tepki olarak, yerine, özünde ondan çok farklı olmayan dar bir "siyaset" anlayışı koyduk. Bu anlayışı, yaşamın her bir alanına dalma, veriler toplama, bu verileri genelde karşılaştırarak ideolojimizi geliştirme ve yeniden yaşama dalma olarak kafamızda oluşturmamız, zorlu bir süreci gerektirdi ve halâ da gerektiriyor.

Yoldaşlar,

Bu girişe gerek duymamızın nedeni, niçin daha sık ve sürekli mektup yazamadığımızı çok kısa da olsa açmaktı.

Kafamızda, enformasyonun sürekli geliştirilmesinin gerektiği, mektupların örgütümüzün ideolojik ve pratik olarak gelişmesinin, sağlamlaşmasının can alıcı noktalarından biri olduğu çok açıktır. Başlangıçta bu konuyu iyice tartışarak açtıktan sonra düzenli yazmaya karar verdik. Ayrıca 7. Yaz Taarruzu'na başlarken de her hafta mutlaka bir mektup yazmayı önümüze hedef olarak koymuştuk, ama şimdiden aksattık. Aksatmamızın nedeni tembellik, savsaklamak vb. değildir.

Eğitimlerden ayrı olarak, mektup yazmak için uzunca bir süreyi düzenli ayırıyoruz. Ama ana sorunumuz, "ne yazalım, yazacak birşey olmuyor ki" oluyor. İşte bu, basit bir sorun gibi gözükse de, özünde, başta değindiğimiz dar "siyaset" anlayışından, yaşamın içine dalamama, iyi gözlemleyememe ve gözlenenleri genel siyasal düşüncemizle bütünleştirememekten kaynaklanıyor. Mektup yazmak için ya çok önemli, büyük olaylar bekliyoruz — doğal olarak bu sık gerçekleşmiyor — ya da eğitimlerimizde tartıştığımız konuları bitirdikten sonra oluşturduğumuz sonuçları, kafamıza takılan sorunları yazıya dökmek için çalışıyoruz. Bu da uzun bir süreci gerektiriyor.

Oysa, kendi aramızda sürekli olarak duyduklarımızı, insanların durumunu, binlerce olayı tartışıyoruz, birbirimize aktarıyoruz. Ancak bunların hiçbirini gazetemize gönderilecek düzeyde ve önemde göremiyoruz. Sorunun özü, günlük konuştuklarımızla uyduklarımızla genel anlayış arasında bağ kuramamamızdan, sizlerin de kurup kuramayacağınızı değerlendirememizden kaynaklanıyor.

Son aylarda, siyasal partilerin kurulmalarını, dağılmalarını, yapılan çalışmaları gazetelerden okuyoruz ya da bunlara ilişkin dedikoduları özellikle başkentte yaşamamızın verdiği olanaklarla duyuyoruz. Ancak başlangıçtan beri hepimizde , bunların bir önemi olmadığı, hepsinin birer kandırmacadan öteye gidemeyeceği bizim savaş alanımızın başka olduğu, gibi yanlış anlayış gelişti. Oysa bizim savaş alanımız, burjuva partilerinin de içinde olduğu, onların etkilediği, etkilemeye çalıştığı milyonlarca insanın yaşadığı Türkiyedir. Bu partiler bizim savaşacağımız yapının birer parçalarıdır. İşte bundan dolayı, düşmanımızın yeniden nasıl örgütlenmeye çalıştığını, bu yeni siyasal yapıyı neden ve nasıl oluşturduğunu bilmek, bu yeni örgütlenme ile genel toplumsal ve ekonomik biçimlenme arasındaki bağı kurmak, savaşı kazanmanın, düşmanı iyi tanımanın koşullarından biridir.

Bir eksiği gidermek için bizim geçirdiğimiz süreç, örgütümüze genel deneyim olsun diye bunları uzun uzun yazdık. Şimdi bilgi aktarmaya çalışalım.

Siyasal partiler yasası çıkıp, kurulmalarına izin verildikten günümüze kadar büyüklü küçüklü on beşin üzerinde parti kuruldu. Cunta, MDP, Anavatan Partisi ve kendi güdümündeki HP'nin dışında öteki partileri yaşatmak istemediğini açıkça ilan ettiği halde, nerdeyse hemen hergün yeni bir parti kuruluyor. Bunların çoğu, 12 Eylül öncesi siyasal partilerin yeni örgütlenmeleridir. Burjuvazi, tüm ipleri elinde tutacağı, sınırlı bir yapı istiyor, ama yaşama geçiremiyor. Keskin bir kapışma yürüyor.

MDP Çavuşoğlu-Kozanoğlu gurubunun ortadan kaldırılma işlemlerinin hızlandırılmasına doğrudan karıştı, *Güneş* gazetesinin eldeğiştirme çabalarına ön ayak oldu. Bununla, Çavuşoğlu-Kozanoğlu holdingin ve *Güneş* gazetesinin SODEP'i açık bir biçimde desteklenmeleri ve onun baş finans kaynağını oluşturmaları arasında bağ kurmamak olanaksızdır. Zaten MDP'nin yönetici kadrosundan birisi, kendilerinin iktidara gelmelerinin daha parti tam olarak kurulmadan önce kesin olarak planlanmış olduğunu, bunun dışında bir iki de muhalefet partisine izin verileceğini, öteki partilerin nasıl bu gerçeği halâ anlamadıklarına şaşırdığını söyledi.

Genel olarak halkımız ise, şimdilik oynanan oyunu seyrediyor. Katılım minimum düzeyde. Sağ eğilimli insanlarda ve yüksek gelir düzeyindekilerde siyasal faaliyete katılım daha yaygın. Zaten onların da üçü-beşi biraraya gelip, ya bir parti kuruyorlar ya da kurulmuş partilere katılıyorlar.

Çoğunluğun baş sorunu dondurulan ücretler, memurlaştırılan işçiler, akar yakıta yapılan son zamlar, yani nasıl yaşayacağız sorunudur.

Üniversitelerde, öğrencisiyle, öğretim kadrosuyla, işçisiyle yaygın bir tepki sözkonusudur. Tüm üniversite işçileri memurlaştırıldıkları için ücretleri hem oldukça düştü, hem de donduruldu. geçenlerde bizim üniversiteden yapı işlerinde çalışan bir işçi, dünyanın neresinde kazma sallayanın memur olduğu görülmüştür diye söyleniyordu. Üniversitelerde, tüm işçiler memurlaştırmaya ilişkin yasanın çıkması üzerine yargıtay'a toplam bir milyarlık tazminat davası açmışlar.

Öğretim kadroları ise tek tek üniversiteleri terk ediyorlar. Tüm üniversitelerde korkunç bir öğretim kadrosu açığı belirmiş durumdadır. Hocalarımız "şimdi hem açlığa talim ediyoruz hem de bilim ile ilgisi olmayan, attığımız tüm adımların denetlendiği, yaratıcı kişisel katkının engellendiği, bilim ile hiç ilgisi olmamış bir kaç adam tarafından belirlenen konuları sınıfa girip anlatmaktan başkaca bir fonksiyonumuzun olmadığı bir ortamda çalışmak zorunda kalıyoruz" diyorlar. Büyük bir çoğunluğu, ya özel sektöre gidiyor ya da yurtdışına gitme yolları arıyor.

Tüm yoldaşlara en içten selamlar!

Direniş-Ankara

İşçinin Sesi'nin notu:
Yoldaşlar,
Mektubunuzun ikinci bölümünde yazdığınız haber ve bilgiler, başta söz ettiğiniz sorunu aştığınızı gösteriyor.
Mektuplarınızı bekliyoruz.

Oportünizm yeni “tarihsel” görevlere soyunuyor

Jülide Kayacan

12 Eylül 1980’den beri geçen üç yıl boyunca, TKP’nin “resmi”leri akla durgunluk veren binbir türlü çarpıtma örnekleriyle tarihi, bilimi, somut gerçekleri sorumsuzca çarpıtarak, cuntanın faşist olmadığını savundular.

Darbeden üç yıl sonra tam da cunta “demokrasiye dönerken”(!) bizim menşevikler bol “kanatlı”, “ılımlı” cuntaya faşist demeye başladılar.

Menşeviklerdeki bu fırıldak gibi dönüşü anlayabilmek için darbe öncesinden beri süren gelişmelere oportünizmin yerine getirdiği işlev açısından bakmak gerekir. O zaman göreceğiz ki, devrimci durumu yadsıyarak, üç yıl cuntaya faşist demeyerek, bugün ise faşist diyerek hep aynı işlevi sürdürüyorlar. Bugün bu işlevi, cuntaya faşist diyerek en iyi sürdürebilecekleri için son fırıldak dönüşünü yaptılar.

Darbe öncesi

Darbe öncesinde uzun yıllar devrimci durumun yaşandığı ülkemizde, ya devrim ya faşizm ikilemi vardı. Menşevik yönetim, bu dönemde devrimci durumun görevlerini yadsıdı. Devrim-faşizm bağını gözlerden sakladı. Türkiye’de faşizmi MHP ile sınırlı gösteren pasif belgilerle ajitasyon yaptı. Türkiye’ye faşizmin “demokratik ve yurtsever ordumuz” eliyle getirilmek istendiğini gözlerden gizledi, “ulusal değerlere saygı” kılıfıyla ordu kuyrukçuluğu yaydı. “Böylece *12 Eylül darbesinin toplumsal-psikolojik ortamının hazırlanmasına yardım etti.*” (TKP EK Bildirisi, 29 Kasım 1980, *İşçinin Sesi,* s.144)

Faşist darbe ile girilen dönem

Derken darbe geldi. Darbenin gelişiyle doğal olarak faşizm ülkemize hemen yerleşmedi. Faşizm tabandan bir hareket olarak değil, tepeden generaller cuntasıyla topluma yerleştirilmeye çalışılıyordu. Bu durum siyasal ortamın *o günkü özgüllüğünü* belirliyordu. (TKP EK Bildirisi, 14 Eylül 1980, *İşçinin Sesi,* s.139)

Bu özgüllük, anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekelci ve anti-sömürgeci devrim hareketine faşizmi yerleşmeden devirmek için önemli dayanaklar sağlıyordu. Devrimci durum sürüyordu. Devrimci güçler kadrolarını henüz büyük ölçüde koruyordu. Faşist cunta iktidar olabilmişti, ancak kaygan bir zemine oturuyordu. Cuntanın üstünlüğü sallantılı ve güvenemeyecekleri bir üstünlüktü. Hâlâ süren devrimci durum koşullarında darbenin kendisi bile yığınları ayaklandırabilir, ülke çapında kriz yaratabilirdi.

Menşevik yönetimin bu dönemde gördüğü işlev, bu ortamın ideolojik kargaşasına katkı yapmak oldu. Günlük yaşamın belirsizliğine, toz dumanına, kargaşasına, yığınların bilincinin bulandırılmasına katkı menşeviklerin bu dönemde üstlendiği tarihsel görevdi. Menşevik yönetim, askersel cuntaya ileri adım attırmak için, gerçek Kemalistlik konusunda ders vermek için “savaşa” girişti. MHP davasını halka mal etmek, cuntayı halktan yana tutuma çağırmak, terörizme karşı cuntaya alkış tutmak hep bu “savaşın” parçasıydı.

1981 kışı ile girilen dönem

Darbenin ardından gelen 3 ay içinde ülkede niteliksel bir değişiklik oldu. Cunta, emekçi yığınların savaşımını boğmada yol aldı. Devrimci durumu bastırdı. Ülke ağır bir gericilik dönemine girdi.

Dönemin komünistlerin önüne koyduğu görevler de farklıydı. Yığınların devrime duyduğu inançsızlık ve karşıdevrimin gücü, ülkede geniş kesimleri hızla siyaset dışına, yılgınlığa, pasifliğe itiyordu. Bu durum dönemin görevini ortaya koyuyordu:

“12 Eylül’den önce başlayan, 12 Eylül’le iyice hızlanan bu eğilimi değiştirmek, *gerilemeyi düzenli geri çekilişe ve yeniden saldırıya dönüştürmek gerekiyordu.” (TKP II. Leninciler Konferansı Kararları, 1981,* s.58)

Bu yeni dönemde menşevizm de yeni rolüne hazırdı. Darbeyi askersel devirme olarak niteleyen “resmi” yönetim orada kalmadı. Cuntanın faşist olmadığını söylerken, cuntada neredeyse ileri bir kanat bulup kuyruğuna yapışmaya çalıştı. “MSP’yi tek yanlı değerlendirmeden kaçınarak” bu kesimi Kemalistlerle birlikte anti-emperyalist bir platformda birleştirmek için çalışmaya, “ordu üst yönetiminin sahip olduğu içi boş Kemalizm anlayışının” içini doldurabilmek için “Kemalist ideolojiye” *daha da* “ayrımlı yanaşmaya”, cuntanın parlamenter rejimin “yozlaştığı yönündeki savlarına karşı çıkmamaya” başladı. (H. Erdal, *TKP’mizi Yükseltelim)*

Cunta faşist değildir diye menşevik yönetim, faşizmi bir kanada indirgeyen, burjuvaziyi aklayan propaganda ile bir yandan daha üst düzeyde bilinç bulandırırken, “sağa vuran bu arada haksızlık(!) yapıp sola da vuran cuntanın” faşist demagojisinin yığınlar üzerinde etkinlik kazanmasında rol oynadı. Tüm bu dönemi kapsayan süreçte *oportünizm yığınlardaki geri kayışı hızlandırıcı işlev gördü.*

Olanakların ve tehlikelerin arttığı yeni dönem

1983 kışı ile Türkiye darbeden beri en kritik dönemine girdi. Toplumsal-siyasal yaşamında yeni bir dönem başladı. (TKP EK Genişletilmiş Toplantı Kararları, *İşçinin Sesi,* sayı:229)

Toplumda hoşnutsuzluk iyice birikmişti. Sınıf kavgasını her an tutuşturabilirdi. Bu hoşnutsuzluk siyasal yaşama açık sınıf savaşımı olarak yansıma yönünde faşizme basınç yapıyordu. Faşizm ekonomik siyasetinde geri adımlar atmaya başladı, tutarsızlıkları birbirini izlemeye, bu tutarsızlıklar sansürlü basında bile alay konusu olmaya başladı.

Toplumsal-siyasal ortam finans-kapitalin faşizmi uygulayan temsilcilerinin süratle yıpranmasını getiriyor. Bu yıpranma süreci, ordudan gelip siyasete soyunanları da hemen etkisi altına alıyor. Siyasal partiler yasası ile ülkedeki siyasal hareketlenme iyice arttı. Öte yandan generaller cuntasının idamlarla, işkencelerle, çeşitli yasalarla yürüttüğü azgın saldırı, birikken öfkeyi daha da bilemeye başladı. İşçi sınıfının korkutucu sessizliği, her an ayağa kalkma olasılığı burjuvaziye korku salıyor.

Bugün, faşist cunta ipleri elden kaçırmamak için türlü manevralara girişiyor. “Faşist cunta kapitalizmin ekonomik, toplumsal sorunlarını çözme yolunda kalıcı adımlar atamadığı, bu amaçla uygulanan siyaset halk yığınlarında hoşnutsuzluğu körüklemekten başka bir işe yaramadığı için ve hoşnutsuzluktan duyduğu endişeyle burjuva ‘muhalefet’ pısırık bekleyişten çıkıp muhalefete geçti.” (TKP EK Kararları, *İşçinin Sesi,* sayı:239) Bu ortamda burjuva muhalefetin halk yığınlarındaki hoşnutsuzluğu taban edinme, güçlenme, “gerçek bir anti-faşist güç” görünümü alma, göz boyama tehlikesi vardır.

1983 kışı ile girilen, özelliklerini kısaca özetlemeye çalıştığımız, nitelik olarak farklı dönemde, oportünizm de kendini yeni duruma uyarladı. Yeni dönemde oportünizmin tarihsel işlevini yerine getirebilmek için yeni bir rol üstlenmesi gerekiyordu. Üstlenmek-

te de gecikmedi. Menşevik yönetim cuntayı faşist olarak nitelemeye başladı.

Oportünizmin bu dönemdeki tarihsel rolü, biriken hoşnutsuzluğu, küçük direnişlerle, kıpırdanışlarla başlayan ve 2500 siyasal tutuklunun dört haftadır süren açlık grevi ile büyük bir sıçrama yapan toplumdaki hareketliliği, burjuva muhalefete taban yapma, burjuva demokrasisi yoluna kanalize etme, devrim kavgasından saptırma, engellemedir.

Faşizmin yerine burjuva demokrasisi, darbeden beri bazı küçük burjuva reformist hareketler tarafından savunuluyordu. Bazı küçük burjuva devrimci hareketlerde de, devrim yerine burjuva demokrasisi istemeye doğru bir evrimleşme başlamıştı. Menşevizm, cuntaya faşist demek gibi "çok ileri" bir adım atarak, sol hareket içindeki sağ eğilimleri güçlendirici, sağa kayışı hızlandırıcı etki yapacaktır.

Darbeden üç yıl sonra, faşist cuntanın tabansızlığı, sorunların üstesinden gelemeyişi ayyuka çıktıktan, kadrolar deneyimleriyle cuntanın ne olduğunu gördükten, ülkede faşizme karşı savaşacak güçlü bir potansiyelin varolduğu anlaşıldıktan sonra, halkımızın faşizme karşı savaş azminin zindanlardan yükseldiği şu günlerde, oportünizm uğursuz tarihsel görevine yeni bir kılıkla girişiyor. Uğursuz, tarihsel işlevini yerine getirebilmek için bugün gereken bu yeni kliği, işçi sınıfının, halkımızın gözünde açık etmek görevi komünistlerin önünde duruyor. Oportünizm, faşizmi yerle bir edecek devrimi boğmaya hazırlanıyor. Bugün bunu yapabilmesinin yolu, cuntayı faşist, burjuva muhalefeti kahraman ilan etmekten geçiyor.

Menşevizm cuntaya faşist demeyerek ya da diyerek, günün gereklerine göre çeşitli biçimler altında hep aynı uğursuz işlevini sürdürmeye çalışıyor. Ancak sağ olsun, artık kötü örnek oluşturarak işçi sınıfına yarar sağlamaya başladı. İşçi sınıfı oportünizmi de, burjuvaziyi de yenecektir!

Bilincimiz birliğimiz özverimiz burjuvaziye sıkılan kurşundur

Yoldaşlar,
Önce hepinize devrimci selamlar.

Ben bu zamana kadar çeşitli derneklere gidip geldim ama hiçbir zaman, herhangi bir örgütte militan olarak çalışmadım.

Gittiğim her dernekte bana sadece folklor öğret, dernek korolarının eşliğinde saz çal derlerdi. Hiçbir örgüt bana sosyalist bilinç vermek gibi bir uğraşa girmedi. Oysa ben bir işçi olarak, ekonomik-sendikal bilincin, yani, aldığım maaşı biraz daha arttırmanın dışında, patronlar ezeli düşmanımızdır demenin dışında birşeyler, proletaryanın niçin savaş verdiğini, ne kurmak, ne yapmak istediğini öğrenmek ve bu mücadeleye daha aktif katılmak istiyordum.

Şimdi, Paris'te *İşçinin Sesi*'nden arkadaşlarla ilişkiye girer girmez kendimi eğitim toplantılarının içinde buldum. İlk önce yaz taarruzu toplantısına katıldım. Arkadaşların devrim için özverileri beni de etkiledi. Yaz taarruzuna ikinci katılışımda bir hedef koydum. Koyduğum hedefi bir ay içinde tamamladım ve sonra hedefimin üzerine geçtim. Yoldaşların arasında özel mülkiyetçi, bireyci duygularım kırıldı.

Hepiniz de bilirsiniz ki, biz Avrupa'ya para kazanmak, Türkiye'de bir işyeri açmak hayaliyle çıkmıştık. Eğer Avrupa'daki herkes Türkiye'de birer işyeri açsaydı, burjuvazinin fabrikalarını kim çalıştıracaktı! Şimdi ise geçmişte olan düşüncelerimi gülünç buluyorum. Benim geçmişte düşündüğüm gibi düşünenleri bu hayallerinden kurtulmaya çağırıyorum. Üretim araçları üzerinde özel burjuva mülkiyetinin kaldırılması için, buna engel olan tüm burjuvaziye karşı kararlı bir savaşıma davet ediyorum.

Evet yoldaşlar, biz şimdi maddi özveri gösteriyoruz. Özverimizin faşizme ve burjuvaziye karşı sıkılan birer kurşun olduğunu bildiğimiz içindir!

Bunun dışında, Kürt olduğum için bazı Kürt arkadaşların herşey yalnızca Kürdistan için diyerek, beni Kürtlerin birliğine çağırmalarına şu cevabı verdim: Sadece Kürtlerin değil, Kürt ve Türk işçilerinin birliğini, bu bile yetersiz, tüm dünya işçilerinin birliğini savundum. Çünkü işçilerin vatanı yoktur!

Şimdi ise bir İMG'de çalışmaya başladım. Düzenli toplantı yapıyoruz. Verilen görevleri yerine getiriyoruz. *Eğitim El* kitabından eğitim yapıyoruz.

Yaşasın TKP-*İşçinin Sesi*!

Tunçel Marşçı, Paris

Her yıl özveri sınırımız yükseliyor

Değerli Yoldaşlar,
Geleneksel yaz taarruzumuzu Avusturya'daki ilerici, devrimci kesimlere tanıtmak ve yaz taarruzuna katılımı artırmak amacıyla yığın örgütümüzde bir gece düzenledik.

Gecenin örgütlenmesini ve duyurusunu yapmak amacıyla önce 6 kişilik bir komite kurduk. İşbölümü yaptık. Geceyle ilgili, davet niteliğinde duyurular bastık. Duyuruda kim olduğumuz ve yaz taarruzunun ne anlama geldiği konusunda çok kısa bir özet yaptık.

Gecenin olacağı gün derneğimiz pırıl pırıldı. Lenin'in resimleri, kızıl bayraklar ve çiçeklerle donatıldı. Müzik olarak ilk başta, teypten İşçinin Sesi Korosu ve çeşitli devrimci türküleri çaldık. Büfe satışında ise döner ve Türkiye'ye özgü çeşitli yemekler vardı. Avusturyalı ve Türkiyeli konukların katılımı çok yüksek oldu.

Yemekler verilirken bir arkadaşımız saz çaldı. Türküler hep birlikte söylendi. Daha sonra program açıklandı. Arkasından Türkiye'nin bugünkü durumu, yaz taarruzunun anlamı ve *İşçinin Sesi*—TKP hakkında Almanca ve Türkçe konuşma yapıldı.

Programa göre önce Avusturyalı bir yoldaş ve bizim bir yoldaşımız Nazım'dan bazı şiirler okudular. "Türkiye İşçi Sınıfına Selam" şiiri okunduktan sonra bu kez hep birlikte marşını söyledik. Avusturya İşçi Marşını da Almanca ve Türkçe olarak Avusturyalı yoldaşlarla birlikte söyledik.

Daha sonra düzenlediğimiz 'elma yeme' ve 'yoğurt yeme' yarışmasında Avusturyalı ve Türkiyeli yarışmacılar iddialı bir şekilde yarıştılar. İddiaların sonunda toplanan para yaz taarruzuna bağışlandı.

Son olarak çekiliş ve açık artırma yapıldı. Çekilişte bir yoldaşın yaz taarruzu için Türkiye'den getirdiği işlemeli bir bakır tabak ve iki tane deri para kesesi hediye edildi. Açık arttırmada ise en çok ilgi çeken, bir yoldaşın Türkiye'de iken yaptığı küçük bir el halısı idi. Bu da emek özverisine iyi bir örnekti.

Başından sonuna değin coşkulu geçen "Yaz Taarruzu Dostluk Gecemiz" örgütümüz için büyük bir başarı idi.

Yaşasın *İşçinin Sesi*-TKP!

Zahide Demirgören, Viyana

PARTİ TARİHİNDEN SAYFALAR

Aşağıdaki yazı, *Aydınlık* dergisinin 1936 yılında çıkan 1. sayısından alınmıştır. Bugün de özel önem taşıyan sendikal haklar savaşının tarihine ilişkin olması bakımından öğreticidir

Türkiye'de amele hareketi ve iş kanunu

Türkiye'de bugünkü sermaye terakkümünün (birikiminin — *İ.S.*) inkişafına (gelişmesine — *İ.S.*) bir taraftan ameleyi, köylüyü ve fakir esnafları soymak, diğer taraftan da Ermeni katliamı, Kürt isyanlarında zapt edilen topraklar, mülkler ve diğer yağmalar yardım etmiştir. Bununla burjuvazi daha ziyade kuvvetlenmiştir. Bu terakümün neticesi, memlekette serbest işçi kuvveti genişledi, dahili pazarda burjuvazi hakimiyetini oldukça takviye etti. Kapitalizmin bu inkişafı, sefaleti, işsizliği soygunu ve ezgiyi daha fazla şiddetlendirdi. Bunun neticesinde memlekette amele sınıf ve geniş fakir halk kütlelerinin inkilâbı (devrimci — *İ.S.*) hareketleri yükseldi, burjuva rejimine karşı büyük bir nefret uyandı.

Bunu gören burjuva hükümeti, bu hareketleri bastırmak maksadıyla iş kanunu projesini ortaya attı. Kemalist burjuvazi, emekçi kütlelerini komünist fırkasından uzaklaştırmak ve ameleyi aldatmak için, belki bu iş kanunu hayata geçirecektir, lâkin bu kanun amelenin menfaatına değil, burjuvazinin menfaatınadır, çünkü mücadelenin önüne geçmek için, grevi yasak ediyor, ameleyi patronla uzlaştırmak istiyor ve bu işte hükümet hakem rolünü görüyor ve ameleyi kendi hakkını korumaktan mahrum etmek istiyor.

Bir maden amelesi, "Kurun" gazetesine yazdığı mektupta diyor: "Her gün 10-12 saat yaz, kış cehennemde çalışıyoruz, cemiyete aidat veriyoruz, lâkin cemiyet bizimle alâkadar bile olmuyor". Bu amele yoldaşımız çok haklı olarak şikâyet ediyor, çünkü cemiyetin vazifesi, herşeyden evvel, amelenin menfaatlerini müdafa etmektir ve ameleye öyle bir cemiyet lâzımdır, halbuki Zonguldak cemiyeti bu işe ehemmiyet bile vermiyormuş ve vermez de; çünkü bu teşkilat, patronların menfaatini düşünen bir cemiyettir. Bunların başında patronların ve Halk Fıkrası'nın adamları durdukça da bu cemiyetin yapacağı iş budur.

Amele sınıfının menfaatını müdafaa eden ve amele hakları için mücadele eden yegâne bir teşkilât varsa, o da Komünist Fırkası'nın rehberliği altında hareket eden ve amelenin kendisi tarafından idare olunan cemiyetlerdir. Bunun için gerek maden amelesi, gerekse bütün Türkiye ameleleri, eğer kendi isteklerini almak istiyorlarsa, kuracakları cemiyetlerin başına kendi namuslu ve inkilâpçı, amele kardeşlerini seçmelidirler. Mevcut olan cemiyetleri ise kendi ellerine almak ve bu cemiyetlerin başına geçmiş olan patronları, halk Fırkası adamlarını al aşağı etmek ve onların yerine, kendi amelelerı içerisinden, kendi kardeşlerinden, en iyi unsurları bu işe seçmek suretiyle, ancak sermayedarlara karşı mücadelelerini genişletebilirler ve isteklerini burjuvaziden alabilirler.

İşte bugün amele sınıfının önünde duran ilk vazifelerden birisi budur. Amele kendi cemiyetini kendisi idare etmelidir.

Enver

Gelecek sayımızda iş kanunu incelemesini yapacağız.

Sosyal demokrat sendikacılık v faşist cunta

B. Uludağ

Türkiye'de faşist cuntanın yeni iş yasalarını hazıladığı günlerde Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu, Türk-İş'in üyeliğini "askıdan indirdi." Gösterilen gerekçe, yeni Türk-İş yönetiminin, faşist cuntanın kabinesinde bakan olan Genel Sekretere zoraki izin vermesiydi. Böylece UHSK'nun Türk-İş'de gördüğü en büyük "pürüz" giderilmiş oldu.

Yeni iş yasalarının açıklandığı günlerde toplanan UHSK Kongresi'ne sunulan Çalışma Raporu'nda ise Türk-İş, anayasa referandumu sırasında açtığı "ülke çapındaki kararlı kampanya ile taslaktaki sınırlamaların bazı bölümlerini engellediği için" ve referandum sonrasında "yeni bir ulusal çapta kampanya ile, önerilen iş yasalarında sendika ve toplu sözleşme haklarının geri verilmesi"ni istediği için övülüyor.

İnsana şaka gibi geliyor ama bunlar, sosyal demokrat sendikacılığın egemen olduğu UHSK'nın ülkemizdeki sendikal harekete yönelik gerçek tutumunu yansıtıyor. Sosyal demokrat sarı sendikacılar bazen daha da utanmaz olabiliyorlar. Örneğin, bir yıl önce, aynı zamanda UHSK'da da görev yapan Danimarka Sendikalar Örgütü Uluslararası Sekreteri, kendini ziyaret etmekte olan DİSK temsilcisine, "beni üç gün sonra meydanlarda asacak olan komünistlere neden dayanışma göstereyim" diye açıkça soruyordu.

Sosyal demokrat sendikacılar bir yandan, uluslarası işçi sınıfının nefesini enselerinde duyarak lafta faşist cuntayı kınıyor, Türkiye'de insan haklarının ve sendikal özgürlüklerin kısıtlandığından yakınıyorlar. Öte yandan pratik içinde tutumları başkadır.

Onların kendilerine göre bir mantıkları var. Biz komünistler için bu mantığın özünü iyi kavramak önümüzdeki dönemde ülkemizdeki savaşım açısından önem taşıyor.

Kavranması gereken *birinci* nokta, uluslararası sosyal demokrat sendikacılığın gerçek hedefleri ile cuntanın hedeferinin burjuvazinin genel sınıf çıkarları çerçevesi içinde nesnel olarak birbirini tamamlayıcı yönler taşıdığıdır.

Cunta adım adım kurmaya çalıştığı korporatif devlet yapısının bir parçası olarak, kendi kontrolü altında tek bir sendikal örgüt amaçlıyor. Böylece işçi sınıfı hareketini kendi güdümünde ve baskı altında tutmayı, sınıf özünü boşaltmayı istiyor. Kendini dünyada komünizme karşı tek gerçek engel olarak gören sosyal demokrat sendikacılık da, sınıf hareketinin gerçek temsilcilerinin, komünistlerin asla yönetime gelemeyeceği

bir sendikal örgüt ile, bizim gibi geçiş kuşağında olan ülkelerin sendikal hareketlerini devrim savaşımından kopartmaya çalışıyor.

İkinci önemli nokta şudur. Cunta sözde demokrasiye geçiyor. Sınırlı ve kontrol altında bir muhalefet ister istemez olacak. Eğer sendikal hareketten gelecek muhalefet dünya finans kapitalinin yedek gücü dünya sarı sendikacılığının kontrolu altında olursa, burjuvazi için tehlikeler azalacaktır. Sosyal demokrat sendikacılık da şunu biliyor ki geçiş kuşağı ülkelerinde en basit sendikal muhalefet bile, bir anda yığınları harekete geçirebilecek bir potansiyele sahiptir. Hele faşizmin azgın sömürüsü altında ülkede patlayıcı madde birikmişse. Bu nedenle ülkede cuntaya karşı sözde muhalefet yürütürken işçi sınıfına sahte umutlar verebilme ve reform düşleri ile onu burjuvazinin kuyruğuna takabilmede en denenmiş, sınanmış aday sosyal demokrat sendikacılıktır.

Bu nedenle uluslararası sosyal demokrat sendikacılık hem uluslararası alanda, hem de ülke içinde Türk-İş üzerinde etkinliğini artırma çabalarını sürdürüyor. Bir yandan sendikal hareket üzerindeki baskıları kınıyor görünüyor ve yığınların gözünde muhalefetin odağı yeni kahramanlar olmaya çabalıyor, öte yandan da yüzbinlerce DİSK üyesinin tüm gelenekleri, deneyimleri ve bilinçleri ile kapısında beklediği Türk-İş'i en uygun yöntemlerle kontrol altında tutma hesapları yapıyor. Böylece işçilerin tüm birikmiş öfkesini, kapitalizmin nesnel çıkarları çerçevesinde eritecekler!

Bugün, uluslararası sosyal demokrat sendikacılık ve faşist cunta işçi sınıfı düşmanlığı ve devrim korkusu temelinde yanyana duruyorlar. Birbirlerinden hoşlansalar da hoşlanmasalar da, farklı yöntemlerle ama aynı amaç doğrultusunda stratejik hareket ediyorlar.

Bu beraberliği bozmak bizim işimizdir. Türkiye sendikal hareketinin birliğini kurmak ve sınıf sendikacılığı temelinde güçlendirmek, öte yandan sosyal demokrat muhalefetin içyüzünü yığınlar arasında sergilemek görevi önümüzdeki dönemde bizi bekliyor.

İşçi sınıfının yolu devrim yoludur

Değerli yoldaşlar,

Türkiye işçi sınıfı hareketi tam da zorlu günler geçirirken kimileri, "yeni" bir Marksçı" parti modeli bulup piyasaya sürmek istemektedirler. Bu güçler, eğer Marksist'lerse, Türkiye koşullarına uygun olarak ama Marksizm-

Leninizm'in evrensel ışığı altında örgütlenmeye kalkışsınlar. Değillerse, Marksizmi rahat bıraksınlar. Marksizmi-Leninizmi hangi güç tarihin çöplüğüne atmak isterse, karşısında komünistleri bulacaktır.

Ülkemizde yaşamın her alanını zindana çeviren faşizm geldiğinden bu yana, Türkiye halkı zor günler yaşamaktadır. Faşist cuntanın boyalı basını ve yurt gezilerinde faşist Evren iç güçlerin yenildiğini vurgularken, sıranın dış güçlerde olduğunu belirtiyor. Halbuki K. Evren kendi de biliyor ki 15-16 Haziranlarda, 1 Mayıslarda alanları dolduran milyonlar "yakalanmamıştır". Bu açlığın, yoksulluğun içinde halkın birgün ayaklanacağından korkuyor.

Faşizme vurmak için komünistlerin kolları sıvaması gerekliyken kendini Türkiye işçi sınıfının sözcüsü ilan etmekten utanmayan TKP oportünist yönetimi Türkiye devrimini unutmuştur. Hatta ufkundan bile çıkarmıştır. Böylece işçi sınıfıyla yolunu ayırmıştır. Sahte komünistler, Marksizmi kalkan eden modelciler işçi sınıfını devrim yolundan çeviremezler.

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Cemal Savaşır, Frankfurt

Yaz taarruzu güçlü kadrolar yaratır

Faşist diktatörlüğün "demokrasiye geçiş" oyununun kendisini vurur bir duruma geldiği, TKP'mizin hain kanadının "en geniş" cepheyi kurabilmek için işi imsakiyeler bastırıp dağıtmaya vardırdığı bu günlerde, burjuvaziye ve oportünizme karşı 7. Yaz Taarruzu'muzun sonlarına yaklaşmış bulunuyoruz.

Yaz taarruzlarımız özverili, kalıcı kadroların yetiştiği, kararlılığın arttığı, bireyci-çıkarcı yanların üstüne üstüne gidildiği, yarını kurmanın bugünden hazırlandığı bir okuldur.

Özveri disiplinle yakından bağlıdır: "...Çelik disiplin proletaryanın utkusu için gereklidir... Proletaryanın devrimci partisinde disiplin nasıl sağlanır, nasıl denetlenir, nasıl güçlendirilir? Birincisi, proletaryanın öncüsünün sınıf bilinci, kendini devrime adamışlığı, gücü, özverisi ve kahramanlığı ile, ikincisi en geniş emekçi yığınlarıyla, herşeyden önce proletarya ile, ama aynı zamanda emekçi yığınların proleter olmayan kesimleriyle bağlanma, onlarla en yakın bağları kurma, hatta bir dereceye kadar kaynaşma yeteneğiyle, üçüncüsü öncü tarafından yürütülen siyasetin doğruluğu, siyasal strateji ve taktiklerin doğruluğu, bu geniş yığınların bunların doğruluğunu kişisel deneyimleriyle inanmaları koşuluyla. Bütün bu koşullar olmadan bir devrimci partiyi, burjuvaziyi devirip, bütün toplumu değiştirme göreviyle yüklü ileri sınıfın partisi gerçekten yapabilecek disiplin sağlanamaz. Bütün bu koşullar olmadan, disiplini yerleştirici bütün çabalar kaçınılmaz olarak düz düşecek ve palyaçoluk ve laf salatası ile bitecektir. Öte yandan bu koşullar bir anda doğmazlar. Zor kazanılan deneyim ve uzun uğraşlar sonucu yaratılmışlardır. Yaratılmaları doğru devrimci teori ile kolaylaştırılmıştır." (Lenin, c.31, s.24-25)

Disiplin sorunu her zaman doğru bilinçle, yığınlarla bağ ile ve doğru siyasetle ele alınmalıdır. Özveri de doğru bilincin parçasıdır.

Proletaryanın öncü partisi bilinçli, kararlı, Yürükoğlu yoldaşımızın deyimiyle kalıcı kadroları olmaya çalışıyorsak, özveri, bireyci çıkarcı yanları yok etmek can alıcı önem taşır. Bireyci çıkarcı yanların yok edilebileceği en iyi ortam ise kollektivizmin yaşamdaki örneği geleneksel yaz taarruzlarımızdır.

Kapitalizmde yaşıyoruz. Onun üzerimizdeki en etkili bir izi özel mülkiyet hırsıdır. Yaz taarruzunda hem örgütümüze gelir sağlamış oluyoruz, hem de bu kötü alışkanlığımızı üzerimizden atabilmek için elimize iyi bir fırsat geçmiş oluyor. Komünist kadrolar için "olanakların elverdiği kadar eylem değil, eylemin gerektirdiği kadar olanak yaratmaya çalışmak" geçerli ise, işte yaz taarruzu bunun önünde bir engelden, özel mülkiyet hırsına parasal özverimizle saldırıya geçmek için güçlü bir fırsattır.

Yaz taarruzu, yalnızca bugün için özveri değil, güzel geleceğin temellerini bugünden atmak için de çok önemli bir başlangıçtır. Devrime kadar, devrimden sonra uzun süre özveri komünistlerden beklenen bir nitelik olmayı sürdürecektir.

Yarın zayıf halka Türkiye'yi emperyalist zincirden kopardığımızda, yeniyi kurmak da komünistin özverili çabaları üzerinde yükselecektir. Bugün söze gelince mangalda kül bırakmayan, ama özveriye gelince "fakirleşmekten korkan işçi aristokratları" ise yarının asalakları olarak bir kenara itileceklerdir!

Ülkemizde faşist diktatörlük halkımızın üzerinde kara bulut gibi dolaşıyor. Bunalım kalıcıdır saptamasını yıllar önce yaptık. Yaşam bizi doğruluyor. Cunta işbaşına geldiği günden bu yana hiçbir ekonomik soruna kalıcı çözüm getiremedi. Yalnızca halkın üzerindeki baskıyı resmileştirdi.

Bugün cunta, güdümlü burjuva partilere bile güvenmez durumda. Bunalımı içerde çözemeyen cunta Kerkük, Musul edebiyatıyla, Yunan düşmanlığıyla, Çin ziyaretine ipek yolundan gitmenin propagandalarıyla, şovenizm yayarak toplumu susturmaya çalıştı. Bunlar da sökmedi, sökmeyecek.

Terörizm safsatasıyla Irak'a saldırdı. Şimdi Suriye, Lübnan gündemde. Yarın Batı Trakya olabilir. Evren halkın tepkisini gidermek için ordudan "istifa etti". Halkımız orduya, NATO'ya, 12 Eylül'e küfürler yağdırıyor. Enflasyon hızla artıyor.

Türkiye işçi sınıfı patlamaya, partimiz ise bu patlamayı devrime dönüştürmeye hazırlanıyor. Biz de dönemin isteklerine göre davranacak, bu yaz taarruzumuzu da gönüllü komünist disiplinimizi katıyla arttırarak bitireceğiz.

"...Elbirliğiyle disiplini yükselteceğiz. İdeolojik, siyasal, örgütsel açıdan hiçbir sallantıyı ve sallantılıyı örgütümüze bulaştırmayacağız." (R. Yürükoğlu, *Dönemler ve Kadrolar)*

İşte yaz taarruzu, partimize sallantıyı ve sallantılıları bulaştırmamanın önemli bir yoludur.

Yaşasın yaz taarruzu geleneğimiz!

Mete Güvensel, Hamburg

Burjuvazinin ve oportünizmin nefesini keseceğiz

Olanaklar ve tehlikelerin arttığı ülkemizde, işçi sınıfı, emekçiler faşizmi yenmek için kıpırdamaya başladılar. Önümüzdeki günlerde bu uyanma süreci daha da hızlanacaktır.

Koca üç yıl geçti. Yazgısı devrim olan ülkemizde, karşıdevrim, faşizm başarılı olamadı. Finans-kapital telaş içerisinde, kıpırdanmaları görüyor. Üç yıldır baskı, zulüm kan ile aldığı nefes, devrimle çözülebilecek sorunların çığ gibi üzerine yıkılması ile tıkanmak üzeredir. Burjuvazi şimdi savaşa umut bağladı, onun hazırlığını, provalarını yapıyor. Irak Kürdistanı'na saldırısı, cuntabaşı Evren'in saldırıyı daha da büyütebiliriz demesi, son günlerdeki tatbikatlar, hep savaş hazırlığıdır!

İşçi sınıfının öncüsünde de savaş hazırlığı sürüyor. Bu hazırlık burjuvaziyi, onun sömürü düzenini paramparça etmek için, devrim içindir. Burjuvaziye ve oportünizme karşı 7. Yaz Taarruzu'nda bu hazırlığı pekiştiriyoruz. Nefes darlığı çeken burjuvazinin de, Lenincilerden yedikleri tokattan sonra burjuvazinin gölgesinde solumaya geçen, partimizin baş belası menşevizmin de nefesini keseceğiz.

Taarruz 7. yılında ama Hollanda'da biz ilk kez taarruzdayız. Bir sosyalist yığın örgütümüzün olmayışı, deneyim yetersizliği işimizi güçleştiriyor. Her Cumartesi, pazarlarda gazete satışlarımızdaki başarımıza örgüt için, devrim için özverimize, disiplinimize ve inancımıza bakan gözler de var.

Durmak yok bize yoldaşlar, haydı burjuvazinin de, oportünizmin de nefesini kesmeye! Devrimci selamlar

Yaşasın devrim!

Yaşasın yaz taarruzu geleneğimiz!

Seydo Fırat, Hollanda

YAZ TAARRUZU

Değerlendirmeler değerlendirenleri iyi yansıtıyor

Yaz taarruzu devrim için canımı, kanımı vermeye hazırım diyen militanların devrimci özveri sınavıdır. Tüm yoldaşlar bu sınavdan alnının akıyla çıkabilmek için devrimci bilincini pekiştiriyor, devrimci yaratıcılığını geliştiriyor.

Yaz taarruzumuzun önemli bir belgisi, "devrimci savaş devrimci özveri üzerinde yükselir" belgisidir. Bu belgi, yığınların öncüsü olacak kadrolar açısından, devrim için bilinçli, tutarlı özverinin gerekliliğini çok güzel anlatıyor.

Size Paris'te yaz taarruzu üzerine başka siyasetlerin ileri sürdükleri düşünce ve görüşleri, geçen konuşmaları aktarmak istiyorum.

Dost bir örgütten bir arkadaş şöyle dedi: "Yaz taarruzu adı altında böyle birşey olur mu? Devrimciler zaten fakir insanlar, fakir olduğu için insanlar devrimci oluyor. Eğer derneğe gelen insanlardan para alınırsa, o insan bir daha derneğe bile gelmez".

Aynı örgütten ikinci bir arkadaş da şöyle dedi: "İnsanlardan para alınarak kadro çıkarılmaz. Parası olmayan ne yapacak? Eğer para vermezse örgütte ileri görevler alamayacak. Parası olanlarda kariyerizm gelişecek. Hem biz Avrupa'da kadro yetiştirme fikrine de karşıyız. Bu, Türkiye'de kadrosu olmayanların geliştirdiği bir teoridir."

Sonra söz alan bir başka örgütten bir arkadaş yaz taarruzu adına karşı çıktı: "Taarruz demek saldırı demektir. Bunun ismi değişse daha iyi olur."

Bir kez, devrimciler fakirdir, zaten yemeye parası yok... diye gelen eleştiriler köylü mantığını yansıtıyor. Eski Rusya'da köylülerin "devrim için savaşırım ama toprağımı elimden almazsanız" demesi ile aynı anlamı taşıyor.

Bu tür eleştiriler, küçük burjuvazinin toplumsal kollektivizme karşı oluşunu yansıtıyor. Zincirinden başka kaybedecek birşeyi olmayan proletaryanın, gerçek anlamda toplumsal kollektivizmi isyen, komünist toplumu kuruncaya kadar savaşmaya niyetli tek sınıf oluşunu gösteriyor.

Şunu da söyleyelim ki, devrimcinin parası olmayabilir. Biz de kimsenin boğazına yapışıp parasını almıyoruz. Ancak devrimciler yaratıcılığı geliştirmeli, düşünmeli, nereden para çıkabileceğini, kaynaklarını bulmalıdır. Paris'ten birkaç örnek vereyim:

Buradaki yoldaşlar pazar günleri konfeksiyon atölyelerinde iş kiralayıp kollektif olarak çalışıyorlar. Gelirlerini kendi hedeflerine yazdırıyorlar. Festivallerde, gecelerde, bayramlarda yiyecek ve içecek, Fransızca bastırdığımız kartları satıp, bağış topluyorlar. Bütün yoldaşlar yaz taarruzu boyunca hedeflerine ulaşmak ve hatta geçmek için enerjik çalışıyorlar. Yeni yeni insanları yaz taarruzuna katmak için uğraşıyorlar ve başarıyorlar da.

Biz yalnızca yaz taarruzundan çıkanlar kadro olur da demiyoruz. Yaz taarruzu partiden küçük burjuva bireycilerini temizlemek için önemli bir elek işlevi görüyor. Tüm yoldaşlar taarruz boyunca sistemli eğitimle, seminerlerle hem Marksizm-Leninizmi öğreniyor, hem parti hattını içeriyorlar. Yaz taarruzuna katılanlarda kariyerizm gelişmiyor. Tam tersine taarruz kariyeristleri devrim yolundan temizleyen bir sınavdır.

"Avrupa'da kadro yetişmez" fikrine gelince, bu, biraz ulusculukla karışık, görevlerden yan çizme mantığıdır. Örneğin bugün Avrupa'da her örgütün legal bir derneği var. Oraya gelenlere sosyalist bilinç vermek, marksizmi-leninizmi öğretmek, o insanları devrim ve sosyalizm için seferber etmek görevdir. İsteyen Avrupa'da kadro yetişmez deyip legal derneklerini kahve gibi kullanabilir, ya da bizim Paris'teki menşevikler gibi "burası demokratik kitle derneği, buraya AP'lisi, MSP'lisi de geliyor, işçilerin işini görüyoruz, burada siyaset yapılmaz" diyebilir. İnsanlar gelmez diye Lenin'in, Marx'ın resmini de asmayabilir. Aidat istemeyi durdurup disiplini kaldırabilir. Ancak biz Türkiye gibi emperyalizmin zayıf halkası bir ülkenin komünistleri olarak nerede bir Türkiyeli varsa devrim ve sosyalizm için seferber edeceğiz.

Yoldaşlar, biz ne gericilik dönemi var diye Türkiye'de iş yapmadan oturacağız, ne de Avrupa'dayız diye insanları örgütlemeyi durduracağız. Her yerde, her zaman emekçilerin bilincini sosyalizm yönüne çekmeye, onları devrimci-sosyalist yapmaya, bu doğrultuda örgütlemeye çalışacağız.

Bunun tersi, "yığınlar bunu anlamaz, geri kaçar" deyip ideolojiyi, siyaseti sulandırmak, yığın kuyrukçusu olmak olurdu. Bu da Komünist Partisi değil, ya bizim "resmi azınlık" yönetimi, ya da Halk Partisi olurdu. Biz Türkiye'de devrim yapıp sosyalizmi kurmak için, dünyada komünizme katkı yapmak için yola çıktık.

Yaz taarruzu bu yolda önemli bir eylemdir. Yaz taarruzunu anlayamayanlar yolu göremeyenlerdir.

Tufan Çelikkol
Paris

Oportünizmle komünizmin farkını daha açık gördük

Yoldaşlar,
Türkiye'deki faşist diktatörlüğü yıkmak için hazırlığın önemli bir parçası olan 7. Yaz Taarruzu'muz Köln örgütünde başarıyla sürmektedir.

FİDEF'i yakından tanıyan bir örgüt olarak bize, yaz taarruzu, menşeviklerle *İşçinin Sesi* arasındaki farkı daha açık gösteriyor. *İşçinin Sesi* gibi onlar da sosyalizmden söz ediyorlar. Ancak oraya varabilmek için bir örgütün karşısındaki düşmanı yenebilecek güçte olması, devrim için kadrolarını hazırlaması gerekir.

FİDEF, siyasetle uğraşma isteğini tatmin etmek isteyen kişilerin, boş zamanlarında biraraya geldiği bir "hayır kurumu"ndan başka birşey değildi. Böyle bir "hayır kurumu"nda devrimci kadroların yetişemeyeceğini görünce, *İşçinin Sesi* saflarına katıldık.

Devrim kavgasında silahımız olan partimizi güçlendirmek, komünist kişiliğimizi pekiştirmekle, maddi olanaklarımızı partiye akıtmakla, yığın bağlarımızı arttırmakla ve partimize yeni militanlar kazandırmakla olanaklıdır. Bizler bu bilinçle, ideolojimizin aydınlattığı yoldan, disiplin, özveri ve yaratıcılıkla, yaptığımız eylemlerle bu gereklilikleri yerine getirmeye çalışıyoruz.

Yaz taarruzu toplantılarımız çoşkulu bir hava içinde geçmektedir. Hedeflerimizi gerçekleştirme yolunda her toplantıda bir büyük adım attık ve dernek olarak hedefimizi tamamladık.

Bu arada, derneğimizle ilişkide bulunan Alman arkadaşların kollektif olarak yaz taarruzuna katılımları da güzel bir enternasyonalist dayanışma örneği oldu.

K. Yaratan,
Köln

Yaz taarruzunda s min r ve kır gezisi

Yoldaşlar,
Size 16-17 Temmuz 1983 Cumartesi ve Pazar günleri yaptığımız iki eylemi anlatmak istiyorum.

MİB olarak, önce her iki eylemin örgütlenmesini yapacak 6 yoldaştan oluşan bir eylem komitesi kurduk. Komite üyeleri, aramızda işbölümü yaparak ön çalışmalara başladık. 16.7.1983 Cumartesi günü Türkiye'nin toplumsal ekonomik yapısı üzerine, bir yoldaşın verdiği seminere yığınsal katılım sağlamak için duyuru bastırdık, dağıtımını ve propagandasını geniş çapta yapmaya çalıştık. Seminerin yapılacağı salonun düzenlenmesini tamamladık. Eylem başarılı oldu. Önemli bilgiler edindik.

İkinci eyleme gelince, 17.7.1983 Pazar günü, 7. Yaz Taarruzu'muzun 7. haftasında kırşenliği düzenledik. Kırşenliğini Schferstad'ta yapmayı kararlaştırdık. Schferstadta yapmamızın amacı orada geniş bir *İşçinin Sesi* sempatizan çevresi oluşuydu. Akşamdan kırşenliğinin ön hazırlıklarını geç saate kadar tamamladık. Pazar günü sabahleyin kır şenliğinin yapılacağı yere gittik ve bize ayrılan bölüme yerleştik. Bu MİB'in henüz ikinci kır şenliği olmasına rağmen, geniş katılım sağlandı. Gün boyunca çeşitli oyunlar oynandı. Göle girip yüzdük, ip atladık, yakan top oynadık. Yaz taarruzu için tavla şampiyonası düzenledik. Schferstad'taki yoldaşlar bize folklor gösterisi yaptılar. 7. hafta yaz taarruzu toplantımızı kırda gerçekleştirdik.

Akşam olunca gene toplu bir biçimde derneğe geldik ve her iki eylemin toplu değerlendirmesini yaptık. Eksik yanlarımızı bularak bunların bir dahaki eylemde giderilmesi için neler yapılması gerektiğini saptadık.

Yaşasın 7. Yaz Taarruzu'muz!

Erol Akman, Mannheim

Yarının özverili kadroları olma yolunda

Yoldaşlar,
Biz *İşçinin Sesi* sempatizanı 3 yoldaş, Köln'de İMG kurduk. Sınıfımıza yaraşır birer savaşçı olmanın yolu, ancak Leninci ideolojinin bütün benliğimizle kavranmasından geçer. Bu bilinçle İMG'mize "KOMÜNİST DOĞUŞ" adını verdik. İMG çalışmalarını ve yaz taarruzu çalışmalarını birarada yürüterek, yarının özverili kadroları olma yolunda, Leninizm bayrağı altında ilerliyoruz.

1981 TKP Leninciler Konferansı'nda şu saptama yapılmıştı:

"Önümüzdeki dönemde ancak ideolojisi ve siyaseti doğru, kafası ve yüreği demir gibi kadrolar ayakta kalabilecektir" (s.92).

Üç senelik gericilik dönemi bu saptamayı somut pratikte doğruladı.Siyaseti bırakma ve ihanetin kol gezdiği bu dönemde, ancak ideolojik birlik ve demir disiplin üzerinde yükselen örgütlerin sınıf savaşımını kucaklayabilecekleri açıkça ortaya çıktı.

Bunalımı tersinden çözmek için başta bulunan faşist cuntanın "kurtarıcılığı" kursağında kaldı. Komünist çalışmayı daha da yoğunlaştırarak, faşizmi halkımız önünde sergileyip, işçi sınıfımızın gücüyle yıkmak için, devrim için, vargücümüzle çalışacağız.

Kahrolsun faşizm!
Yaşasın devrim!
Yaşasın TKP-*İşçinin Sesi*!
Yaşasın kızıl geleneğimiz, yaz taarruzumuz!

Komünist Doğuş Köln

Bu iş burjuvaziyi alaşağı etme hedefine yürüyenlerin işi

Oportünizme ve burjuvaziye karşı 7. Yaz Taarruzu'muz başarıyla devam ediyor. Her pazar kızıl bayraklar altında, haftalık çalışmaların sonuçları ortaya dökülünce, her dalda yaz taarruzunun tüm militanlar ve sempatizanlar arasında kollektif bilinci nasıl ilerlettiği ve onun öneminin her geçen gün nasıl daha iyi kavrandığı ortaya çıkıyor.

Yaz taarruzu başlamadan önce yoldaşlarımızın büyük çoğunluğu işsizken, şu anda çalışmayan yoldaşımız çok az sayıdadır. Tüm yoldaşlar için geçerli olan kollektif emek üretkenliğini, F.Almanya'da gün geçtikçe yabancılara karşı bürokratik işlemlerin öne çıkması nedeniyle gerçekleştiremedik. Ama yaz taarruzunun son haftası da olsa, bu işi gerçekleştirmeyi hedef koyduk. Kısa bir süre sonra kollektif olarak tarlalarda çalışılacak.

Örgütümüzde yaz taarruzu döneminde gelişen birşey de, dışardan katkıların fazlalaşmasıydı. Bu alanda bir sosyalist yarış var. Her hafta dışardan bağış getiren yoldaşa bir armağan veriliyor.

Geliştirilen diğer bir yan, merkez organımızın satışlarının yalnızca bir yerle kalmayıp tüm bölgemize yayılması oldu. Haftanın belirli günleri kollektif gazete satışlarımız oluyor. Genç yoldaşlarımızın da katılımıyla, guruplar halinde şehrin belli bölgelerinde, Türkiyelilerin yoğun olduğu yerlerde başarılı satışlar yapıyoruz ve merkez organımız aracılığıyla yığınlarla bağlarımız daha da genişliyor.

Bu yıl özveri yarışımıza Alman yoldaşlarımızın hem kişisel hem de kollektif işlerde katılmaları, örgütümüzde proletarya enternasyonalizmi havasını daha çok estiriyor. Ayrıca yaz taarruzu toplantılarında açık arttırma için çıkarılan eşyalar, ya da diğer ilginç buluşlar, yaz taarruzu dönemince yoldaşlar arasında yaratıcılığın arttığının bir göstergesi oluyor.

Yoldaşlar, her zaman dediklerimizi bir daha tekrarlamak istiyorum. Bu iş menşeviklerin ya da bazılarının dediği gibi yığınlardan soyutlanma, yığınları kaçırma işi değil! Zaman bu işin en büyük göstergesidir. Büyük bir yığınsallıkla *İşçinin Sesi* olarak yaz taarruzunun 7.sini yaşıyoruz. Bu iş disiplin işi, özveri işi, komünist olma işi, Marksizm-Leninizme sarılarak, bu disiplinle, bu özveriyle, önlerine alaşağı edecekleri hedef koymuşların işi. Hedef belli: Askeriyle, polisiyle, tankıyla, topuyla finans-kapitalin koruyucusu faşist cuntayı devirip, yerine sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmek.

7. Yaz Taarruzu'muz burjuvaziye ve oportünizme karşı savaşımızda yolumuzu daha da bir aydınlatıyor.

Yaşasın devrim!

Koray Kalpaklı, Köln

Nefesi yetm yenl r dökülecektir

Yoldaşlar,
Yedinci Yaz Taarruzu'nun daha üçüncü haftasında büyük başarıyla hedefimizin yüzde 38'ine ulaştık. Kuşkusuz hedefi aşacağız.

Yaz taarruzu ile *İşçinin Sesi* militanları komünist ideolojiyi maddi güce dönüştürme çabasının yüksek bir örneğini veriyorlar. Tüm zorlukların altından kalkabileceklerini bir kez daha vurgulamış oluyorlar.

Bu çalışmalarımız sonucunda, her seferinde yeni filizlerin yeşerdiğini, yeni yeni sempatizanların çıktığını somut görüyoruz. Kuşkusuz her yıl olduğu gibi bu yılki 7. Yaz Taarruzu da bir elektir. Gerçekten Marksizm-Leninizm doğrultusunda, dünya devrimi ve komünizm için savaşmaya kararlı olanlar kalacaktır. Bu gönüllü özveri yarışına nefesi yetmeyenler dökülecektir.

Daha sağlam, daha kararlı ve daha bilinçli kadrolar yetiştirmek için yaşasın 7. ve gelecekteki yaz taarruzları!

Kahrolsun burjuvazi ve oportünizm!

Yaşasın yaz taarruzu!

Mehtap Sönmez, Paris

Biz kararlılıkla işimize bakıyoruz

Yoldaşlar,
Biz Hamburg örgütü olarak *İşçinin Sesi*'nin 7. Yaz Taarruzu'nu büyük bir coşkuyla sürdürüyoruz. Cunta, ekonomik sorunlarına bir çare bulamazken biz *İşçinin Sesi* militanları olarak cuntanın yerlebir edilmesi için özverimizi hergün biraz daha arttırıyoruz.

Bu bilinçli ve gönüllü özverilerimizin ne için yapıldığının bilincindeyiz. Her bir kuruşun devrimimizi daha yakına getirdiğini görüyoruz.

Yoldaşlar,

Biz Hamburg'da ilk yaz taarruzunu başlattığımız zaman çok şeyler söylendi. Kimisi dedi, parayı toplayıp gidip eğleniyorlar. Kimisi dedi, otobüs, ev alıyorlar, vb. Biz bunların hiçbirine kulak asmadık, yolumuza devam ettik. Böyle diyenler kendi örgütlerine üye aidatını vermemek için her çareye başvuran kişilerdir. Baktılar ki biz her yıl bu işten daha da başarı ile çıkıyoruz, seslerini kestiler. İçlerinden bizim özverimize hayranlık duyanlar da varmış! Gelip söyleyenler oluyor.

Bu yıl da eylemimizi başarı ile bitirip cuntanın karşısında varlığımızı ve güçlülüğümüzü bir kere daha ispatlıyacağız. Devrimci selamlar.

Yaşasın 7. Yaz Taarruzumuz!

Serpil Toprak
Hamburg

Gelişiyoruz

Yaz taarruzunda özveri yarışı, emek eğitimi ve yığın çalışmasının yanısıra, ideolojik eğitim ayrı bir yer tutuyor.

Marksizm-Leninizm bilimi, bitmeyen bitirilmeyen bir deryadır. Bu bilimi hergün biraz daha iyi kavrayarak, sindirerek görevlerimizi hakkıyla yerine getirebiliriz. Yaz taarruzu eylemi, çalışmaların ve eğitimin hızlandığı bir dönemdir. Bu dönemde çalışmaları her alanda yükseltiyoruz.

Hollanda'da yaz taarruzu çalışmalarında eğitime özel önem veriyoruz. Her Cuma ve Pazar toplantılarında değişik konularda eğitim yapıyoruz. Tartışmalar bölümünde de işlenen konuyu daha geniş ele alarak, daha iyi öğrenmeye, özümsemeye çalışıyoruz. Kendi deneyimizden, ideolojik eğitimin önemini, bizi geliştirmesindeki yararını görüyoruz.

Yaz taarruzundan sınıf savaşımını daha iyi kavramış, komünist ideolojiyle donanmış militanlar olarak çıkacağız.

Yoldaşça selamlar,

Berivan Emek, Hollanda

Yaz taarruzuna daha sıkı sarıldık

Faşist cuntanın yaptığı demokrasiye geçeceğiz demagojisini *İşçinin Sesi* daha baştan açığa çıkarmıştı. O gün yaptığımız saptamalar bugün tek tek doğrulanıyor.

Bunlardan biri faşist cuntanın tabansızlığıdır. Cuntanın aktif olarak desteklediği Sunalp'ın ve Calp'ın partileri, AP uzantısı BTP ve büyük ölçüde CHP uzantısı SODEP kurulunca sap gibi ortada kaldılar. Faşist cunta "kurtuluşu" BTP'yi kapatmada, SODEP kurucularını da dizi dizi veto etmede buldu.

Böylece cunta, burjuvaziye tanıdığı "özgürlükleri" bile geri almaktan çekinmeyeceğini gösterdi. Faşist cunta AP'nin ve CHP'nin uzantılarından korkmuyor. Yarın öbürgün onları kendisi piyasaya sürüp lanse edebilir. Onun esas korkusu, burjuvaziye tanıdığı "özgürlüklerin" halkın hoşnutsuzluğu önünde gedik açmasıdır. İşçi sınıfı fabrikalarda bir dev gibi bekliyor. Cunta bu tehlikeyi görüyor.

Biz komünistler, faşist cuntanın korkusunu gerçekleştirmek zorundayız. Onun telaşını ve artan hırçınlığını kendisiyle birlikte yerle bir etmeliyiz. Bu dönemde, sorumluluklarımız, görevlerimiz doğal olarak artıyor. Türkiye'nin ortamı önümüze daha büyük fırsatlar çıkaracaktır. Bunları değerlendireceğiz. Bu dönemin bize yükleyeceği görevlerin bilinciyle hareket etmek zorundayız.

Devrime hazırlanmak için, 7. Yaz Taarruzu'muzu iyi değerlendirmek zorundayız. Partimizi daha fazla güçlendirmek için yaz taarruzuna daha sıkı sarılıyoruz.

Tufan Karabulut, Viyana

Deneyimimiz artıyor

Türkiye'deki faşist diktatörlüğü, kapitalizmi, sömürüyü yıkıp sosyalizmi kurma savaşımında örgütümüzü güçlendirmek için 7. Yaz Taarruzu'na başladık.

Parasal kaynak yaratmak için önümüze çıkan olanakları değerlendirmeye bütün yoldaşlar seferber oluyor. 21 Haziran gecesi Paris'te yapılan müzik festivali de böyle bir olanak yarattı. Yiyecek ve içecek malzemelerini alıp 2 ekip çıktık. Bir yerde polisler güvenlik almış olduğu için, sonunda 2 ekip de aynı yere gitti. Tüm masrafları çıktıktan sonra epey bir net gelir sağladık. Bu para eyleme katılan 9 yoldaşın yaz taarruzu hedefine yazıldı.

Bu çalışmalar somut parasal kaynak yaratmanın yanısıra, yoldaşların kollektif yaratıcı çalışma alışkanlıklarını da geliştiriyor. Saptanmış bir hedefe ulaşabilmek için, tek tek her yoldaşın özverisini, zamanını, becerisini iyi bir işbölümü içinde harekete geçirmede deney birikimi sağlıyor.

Yaşası yaz taarruzu geleneğimiz.

Hüseyin Savaşkan, Paris

YAZ TAARRUZU SPOR

Fransa İlericiler Birliği'nin girişimiyle kurulan EMEK GÜCÜ futbol takımı Dostluk Turnuvası 1983'ten maçlara başlamadan önce

Amaç işçilerin birliği dostluğu sağlığıdır

İçinde bulunduğumuz yaz taarruzunda, devrimci savaşı devrimci özveri üstünde yükseltmek siyasal bilincimizi pekiştirirken, öte yandan fiziksel formasyonumuzu geliştirmek için de çalışma yapıyoruz.

Bunun için Haziran ayı içinde Paris'te Fransa İlericiler Birliği'nin girişimiyle ve bir arkadaşın yaratıcı çalışmalarıyla Paris'teki Türkiyeli futbol takımlarıyla ilişkiye geçip bir turnuva düzenledik. Bu turnuvayı düzenlerken perspektifimiz Paris'teki sporcuları ve sporseverleri biraraya getirmek, kaynaştırmaktı. Bir de sayısız pratik görev arasında çalışma yapan yoldaşlarımızın dinlenmesini sağlamak, yığın çalışmasında verimi yükseltmek, daha sağlıklı ve dinamik bir biçimde çalışmalara katılmaktı. Turnuva boyunca spor çalışmalarını yığın çalışmasına bağladık.

7. Yaz Taarruzu spor çalışmaları, bu alanın, bir yandan sağlıklı yaşamaya yönelik, öte yandan, yığın çalışması için önemli bir alan olduğunu gösterdi. Bu alandan genç dinamik sempatizanlar kazanıldığı gibi yaz taarruzu için de iyi gelir toplandı. F.İ.B üyeleri maçlarda yiyecek içeçek satarak, *İşçinin Sesi* dağıtarak yaz taarruzuna gelir sağladılar.

10 Temmuz 1983 Pazar günü FİB'in girişimiyle oluşan "Dostluk Turnuvası"na FİB sempatizanlarının da içinde bulunduğu Emek Gücü, Paris 80, Tekstil, Karma takımları katıldı. Çıkardığımız duvar ilanlarıyla turnuva Türkiyelilerin çalıştığı ve yaşadığı yerlerde duyuruldu. Pazar günkü turnuvada kupa sonuçları şöyle oldu:

1. Emek Gücü
2. Paris 80'den arkadaşlar
3. Tekstil
4. Karma

Bu turnuvadan bir hafta sonra, 17 Temmuz 1983 Pazar günü Dev-Yol'cu arkadaşların takımı ATT tarafından "Arkadaşlık Turnuvası" düzenlendi. Bu turnuvaya ATT, Bonjour Spor, Tekstil, Paris 80 ve Emek Gücü katıldı. Turnuva çok çekişmeli ve heyecanlı geçti. Sonuç şöyle oldu:

1. Bonjour Spor
2. Emek Gücü
3. ATT
4. Tekstil
5. Paris 80

Yiyecek-içecek satışından elde edilen gelirlerle, maçlardan sonra dernekte bir yemekli toplantı düzenlendi. Diğer takımlardan arkadaşların da katıldığı yemekten sonra yaz taarruzu toplantısı başladı. Sporculara yaz taarruzunun amaçlarını anlattık. Onlar da açık arttırmalara katıldılar.

Spor çalışmalarında önemli olan yenmek-yenilmek değil, tüm işçilerin birliğini ve dostluğunu pekiştirmek, emekçiler için daha sağlıklı yaşam sağlayabilmektir.

Kurtuluş İMG, Paris

Turnuvada yaz taarruzu için yiyecek-içecek satıldı. Veflamamız bütün gün sahanın kenarında asılıydı. Kurtuluş İMG, Paris

Spor çalışmaları y ğun larak sürüyor

Yoldaşlar,

Yaz taarruzumuz bu yıl en kısa sürede en büyük hedefe ulaştığımız yaz taarruzu olacak! Bu başarılı eylemin parçası olarak, spor çalışmaları da yoğun sürüyor. Bu yıl bu çalışmalar, kafa sporu olarak satrancı da katarsak, dört alanı kapsıyor: Basketbol, yüzme, koşu ve satranç.

Satranç turnuvası her hafta pazar günleri yapılan karşılaşmalarla sürüyor. Yaz taarruzuyla birlikte önümüzdeki hafta sonuçlanacaktır.

Koşuda, herkesin ya da öbek öbek yoldaşların kendi çalışmaları sürüyor. Bu çalışmaların sonuçları, geleneksel maratonumuzda yansıyacaktır. Şimdilik süren çalışmalarda kimin ne kadar zamanda, ne kadar mesafe koştuğu konusunda derin bir gizlilik ve karşılıklı bilgi sızdırma girişimleri gözlenmektedir. Öteki bölgelerdeki yoldaşların Maraton hazırlıkları konusunda bilgi eksikliği, sıkıntısı çekildiği için, Merkez Organ'a haber göndermede "ciddi eksiklikler" olduğu düşüncesi yaygındır.

Haftada bir gün de topluca yüzme çalışmaları yapılıyor. Yaz taarruzu sonunda serbest, kelebek, kurbağa ve sırtüstünü içeren 100 metrelik ve takım olarak yüzme yarışları yapılacaktır. (Kurbağa yüzüyoruz diye yakında menşevikler, "yaşam dediklerimizi doğruladı" diyebilirler, hiç belli olmaz.)

Basketbola gelince. Bu alanda hareket şimdiden yoğunlaştı. Maçlar başladı. Turnuvaya dört erkek ve iki kadın takımı katılıyor: Meşeler (kadın ve erkek iki takım), Gümüşspor (kadın ve erkek iki takım), Angel-Dinamo ve Birlikgücü. Şimdiye dek yapılan maçlarda Gümüşler ve Meşeler önde gidiyor. Final henüz yapılmadı.

Söylemeye bile gerek yok ki, tüm spor yarışmalarının birincilerine, yaz taarruzu armağanları verilecektir.

Yoldaşça selamlar

C.Ç. Londra